

Mi o sebi

Glasilo Društva upokojencev Škofja Loka št. 24 letnik VII junij 2013

Vešterski most

Ribnik Reteče

Sredniška grapa

Škofja Loka junija praznuje občinski praznik.

Pogled na Škofjo Loko z Moškrina

Foto: Nevenka Mandić Orehek

Foto: Zlata Ramovš

Foto: Zlata Ramovš

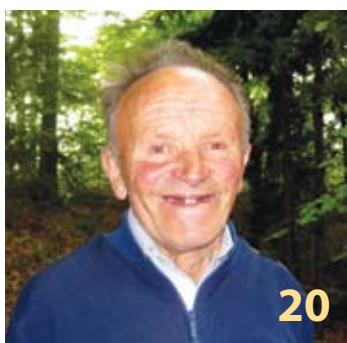

Foto: Julija Jenko

Foto: Zlata Ramovš

- 4** Zbor članov DU
- 6** Pogovor s predsednikom Mirom Duićem
- 7** Prostovoljstvo je vrednota – Katarina Goljat
- 8** Člane in podpornike imamo tudi izven Škofje Loke
Nuša in Martin Härtner
- 10** Univerza za tretje življenjsko obdobje
Deseti krog in novi krožki
- 11** Računalniške urice in fotoknjiga
- 13** Projekt izmenjave prostovoljcev s Ciprom
- 14** Bralna značka
- 15** Nasveti za branje
- 16** Novo v galeriji Hodnik
- 17** Glasba
Obujamo staro lepo pesem
- 18** Martin Bizjak – novi predsednik MePZ Vrelec
- 18** Zanimive osebnosti
Lojze Bradeško - Vrt je tam, kjer imaš srce
- 19** Kdo je Minka Bertancelj?
- 20** Alojz Bernik, ki zna kuhati kopo za oglje
- 22** V spomin – Anton Ješe
- 23** Kulinarika na Loškem v preteklosti
- 25** Športni mozaik
33. ŠRI so v polnem teku
- 27** Veleslalom na Starem vrhu
Strelesko tekmovanje PZDU
- 28** Kegljači so neumorni
- 30** Balinarji so gorenjski prvaki
- 31** Gremo na pot
Program izletov in prireditev
- 32** Obiskali smo Črno Goro
- 32** Pohodi Nežkinih korenin
- 33** Veseli pohodniki
- 34** Kje so naši člani? – Grundtvigove delavnice
Brigita Lužar - Moji vtisi s fotografske delavnice v Nemčiji
- 36** Zlata Ramovš – Firence skozi fotografski okvir
- 38** Starejši za starejše
Alkoholizem je bolezen vse družine
- 40** Fotogalerija

ZAČNIMO PRI SAMOZAVESTI

Jelka Mlakar

Mislim, da je med našimi bralci le malo takih, ki še niso slišali za **Grundtvigove delavnice** in se celo srečali s tistimi člani, ki so se jih udeležili. Prav o teh pogumnih upokojencih bomo govorili v današnjem uvodniku. Že nekaj let v Evropi poteka Grundtvigov program, ki je namenjen sofinanciranju evropskih projektov izobraževanja odraslih. Udeleženci teh delavnic so odrasli državljani držav Evropske unije, ki sodelujejo v programu vseživljenjskega učenja. Delavnice trajajo pet do deset dni v narodnostno mešanih skupinah, saj morajo udeleženci prihajati vsaj iz treh različnih držav. Izobraževanje starejših se vedno bolj povezuje z dejavno starostjo, zato se na to pot večinoma podajo tisti, ki si še vedno želijo pridobiti nova znanja in izmenjati izkušnje z udeleženci iz drugih držav. Šestnajst članov našega društva se je že navdušenih vrnilo s takšnih srečanj na Poljskem, Finskem in Danskem ter v Nemčiji, Avstriji, Italiji, Bolgariji in Veliki Britaniji. Tam so spoznavali tuje kulture, njihovo kulturno dediščino, se učili poljščino, se seznanjali s problemi urbanega razvoja mest, pridobivali izkušnje na fotografski in foto delavnici, opazovali ptice, kolesarili ter spoznavali in celo popravljali stara kolesa. Še posebej pomembno pa je, da so novim znancem na različne načine predstavili Slovenijo, s fotografijami, ročnimi izdelki ali celo s potico. Vtise nekaterih udeležencev teh delavnic smo v našem glasilu že objavili, v tem pa si boste lahko prebrali še pripoved dveh članic, ki sta se domov vrnili pred kratkim.

Seveda si objavo zaslužijo vsi, ki so se odločili za to pot, saj od posameznika to zahteva znanje tujega jezika in zavest, da je odvisen samo od sebe in lastne iznajdljivosti.

Po dosegljivih podatkih so naši junaki, ki so se do sedaj udeležili teh delavnic, Stanka Brišar, Ela Dolinar, Edo Erzetič, Ana Golja, Mira Golja, Veronika Hartman, Marta Jesenovec, Janez Krmelj, Štefka Krmelj, Brigita Lužar, Nevenka Mandić Orehek, Marica Mrak, Zlata Ramovš, Marta Satler, Franc Švarc in Magda Švarc.

Fotografije na naslovnici: Zlata Ramovš

Izdajatelj:

Društvo upokojencev Škofja Loka

Partizanska cesta 1, 4220 Škofja Loka

Tel. (04) 512 06 64

e-pošta: drustvoupokojencev@siol.net

Odgovorna urednica:

Jelka Mlakar

Stalne sodelavke:

Meri Bozovičar, Julija Jenko,

Borjana Koželj, Marinka Logar,

Marinka Mesec, Maruša Mohorič,

Nadja Podgoršek

Lektorica:

Marija Draškovič

Oblikovanje:

Nevenka Mandić Orehek

Urednica fotografije:

Zlata Ramovš

Tisk:

GTO Košir d.o.o.

Naklada: 2300 izvodov

Posamezni izvod stane 1,00 EUR.

ISSN 1855-0975

Naslednja številka

bo izšla

6. septembra 2013.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV ŠKOFJA LOKA

Partizanska cesta 1, 4220 Škofja Loka

MŠ: 5010721000

DŠ: SI99746352

Tajništvo: 04/512 06 64 in 040 226 667

Fax: 04/512 63 09

Računovodstvo: 04/512 63 08

Blagajna: 040 857 273

E-mail: drustvoupokojencev@siol.net

Uradne ure: sredo in petek od 8. do 12. ure

REDNI ZBOR ČLANOV DU ŠKOFJA LOKA JE BIL 22. MARCA 2013 V VEČNAMENSKEM PROSTORU OŠ ŠKOFJA LOKA-MESTO.

Nadja Podgoršek

V kratkem pozdravnem nagovoru je **predsednik društva Miro Duić** pozdravil vse navzoče, med njimi tudi Vlada Todoroviča, podpredsednika PZDU Gorenjske in Eda Erzetiča, namestnika predsednika DU Kranj. Izvoljeno delovno predsedstvo je s soglasjem 115 prisotnih članov društva izpeljalo vse točke dnevnega reda, nato pa so posamezniki, odgovorni za določena področja, predstavili letna poročila za leto 2012.

Foto: Zlata Ramovš

Pred uradnim pričetkom nas je s petjem ob zvokih kitare prijetno presenetil Josip Juraj.

V poročilu o delu DU v letu 2012 je predsednik poudaril, da se gospodarske in socialne težave v državi na srečo ne odražajo pri našem delu. Društvo deluje v pozitivni smeri in vse aktivnosti smo izpeljali v okviru načrtov in razpoložljivih sredstev. Predsednik je navedel nekaj pomembnejših podatkov o aktivnostih društva.

V letu 2012 smo imeli 2303 člane društva. Glede informiranja smo zagotovo enkratni. Vsake štiri mesece izide naše glasilo Mi o sebi in prostovoljci, ki ob vsakem izidu brezplačno raznosijo vseh 2300 izvodov glasila, nam prihranijo veliko poštnih stroškov. S svojimi prispevki sodelujemo pri Glasu in Loškem utripu ter na radiu Sora. Vsi prispevki so za društvo pomembni, saj tako vemo, kaj se v njem dogaja in skrbimo, da je delo pregledno. Organiziramo tudi ogleda gledaliških in

opernih prireditev. Naša knjižnica je hram kulturnega dogajanja, saj je v njej zbranih več kot 5.000 knjig in je urejena po vseh predpisih. Poleg tega izvajamo tudi bralno značko v slovenščini in angleščini. Vključili smo se v projekt aktivnega staranja in v akcijo Očistimo Slovenijo. Na prireditve Čaj ob petih, ki so doslej že uveljavljene, vedno povabimo kvalitetne predavatelje z različnih področij. Za prenovu galerije Hodnik je skupina prostovoljcev opravila več kot 500 ur prostovoljnega dela. Zdaj je to urejen hodnik, pravzaprav razstavna galerija, kjer se predstavljajo naši številni razstavljalci. Predsednik je še posebej pohvalil številne aktivnosti v sklopu Univerze za tretje življenjsko obdobje, saj je bilo leta 2012 organiziranih 26 izobraževalnih dejavnosti z 296 udeleženci. Poleg tega nas je obiskal tudi predsednik države dr. Danilo Turk. Imeli smo tudi športnika leta, vsi naši športniki pa dosegajo velike uspehe na državnem nivoju. Pripravili smo veliko planinskih pohodov, kopalnih izletov in letovanje na morju, zdraviliško letovanje v Bosni v Fojnici, piknik upokojencev in še mnogo drugih aktivnosti, ki jih še nisem omenila. Prostovoljci in prostovoljke so bili tudi na zaključnem izletu. Na koncu se je predsed-

Foto: Nevenka Mandić Orehek

MePZ Vrelec, ki je prejel občinsko priznanje za prostovoljstvo v letu 2012, nas je tudi tokrat razveselil s svojim izvrstnim nastopom.

nik vsem prostovoljcem iskreno zahvalil za trud in delo v društvu.

Zatem je Milica Habjan poročala o finančnem stanju za leto 2012. Društvo je imelo za 51.062,03 € prihodkov, za 49.809,03 € odhodkov in 1.253,00 € dobička. Pomemben je tudi podatek, da smo lani zbrali preko 4.000 € prostovoljnih prispevkov za naše glasilo.

Finančni načrt za leto 2013 je predstavil predsednik

Miro Duić. Povedal je, da se bomo trudili pridobiti čim več sredstev na vseh ravneh javnih razpisov za sofinanciranje športnih in kulturnih dejavnosti, dejavnosti na področju sociale, glasila in drugih projektov. Vsekakor bomo z enakimi prihodki poskušali ohraniti čim več utečenih dejavnosti.

Skupni načrtovani prihodki za leto 2013 so 52.180 €, skupni planirani odhodki 51.200 €, dobička naj bi bilo približno 1.000 €.

Program dela DU za leto 2013

je prav tako predstavil predsednik društva. Iz njegovega programa veje rahel pesimizem. Da bi nadomestili izpad dohodka, bomo skušali najti sredstva tako, da bomo omejili kakšno manj pomembno dejavnost ali pa uvedli prispevek za tiste dejavnosti, ki jih je sedaj v celoti podpiralo društvo. Še naprej se bomo trudili vsaj obdržati ali celo razširiti krog naših donatorjev, ki nam priskočijo na pomoč v obliki prispevkov za glasilo. Vsekakor pa bomo še naprej izvajali vse že začete programe, ki so del aktivnosti že dolgo in jih s še

bolj varčnimi prijemi in večjim angažiranjem vseh članov društva skušali obdržati.

Komisija za priznanja je sklenila, da se na tem zboru 17 predlaganim posameznikom podelijo pisna priznanja za njihov trud pri prostovoljnem delu v društvu. Priznanja so podelili predsednik Miro Duić, Cveta Škopelja in Julija Jenko.

Predsednica Nadzornega odbora Meri Bizovičar je poročala o delovanju nadzornega odbora in povedala, da je odbor zadovoljen z vzornim poslovanjem društva. Častno razsodišče pa se po izjavi **predsednice Maruše Mohorič** sploh ni sestalo, kar pomeni, da v letu 2012 tovrstnih težav nismo imeli.

V razpravi sta nam nekaj pohvalnih besed namenila tudi podpredsednik PZDU Gorenjske Vlado Todorović in

namestnik predsednika DU Kranj Edo Erzetič. Zbor se je zaključil ob okusnem prigrizku in druženju članov, ki so si lahko ogledali zelo zanimivo razstavo izdelkov Tineta Žagarja in Jožeta Oblaka. To je bila že 50., torej jubilejna, razstava naših vsestransko aktivnih članov.

Vsa poročila si lahko ogledate v tajništvu društva.

Pozdravil nas je podpredsednik PZDU Gorenjske Vlado Todorović

Foto: Nevenka Mandić Orehek

Foto: Zlata Ramovš

Jože Oblak je izdelal harmoniko, predstavil pa se je tudi s čudovitimi motivi graviranimi na steklu z rezilnikom z diamantno glavo.

Foto: Nadja Podgoršek

Tine Žagar se je predstavil z izjemno lepimi in zanimivimi portreti in drugimi motivi, vžganimi v les s pirografsko tehniko.

Priznanje za večletno prostovoljsko delo v DU so dobili:

Jožica Bergant, Danica Celestina, Francka Čemažar, Jelka Dulc, Nežka Fojkar, Hinko Grobolšek, Milica Habjan, Rafael Kavčič, Anica Onufrija, Drago Pavičević, Ciril Podgoršek, Nadja Podgoršek, Janez Radelj, Mirko Urh in Marinka Volčjak

Priznanje za uspešno zastopanje DU v športu sta prejela Urška Bizjak in Franc Prezelj.

Fotografije na zboru prisotnih nagrajencev so objavljene v fotogaleriji na zadnji strani glasila.

POGOVOR S PREDSEDNIKOM

RAZGOVOR S PREDSEDNIKOM DU MIROM DUIČEM

Besedilo in fotografija Nadja Podgoršek

V poročilu z zbora članov društva je bilo nemogoče zapisati vse, kar je povedal predsednik Miro Duič, zato sem mu zastavila nekaj dodatnih vprašanj.

Kakšne so možnosti za uspešno delovanje našega društva v letu 2013?

► Obseg dela leta 2013 naj bi bil v skladu z možnostmi društva in pripravljeni smo na težje socialne in finančne razmere naših upokojencev.

Letos ne bomo poviševali članarine, če pa se bodo pojavili primeri, ko posameznik članarine ne bi mogel plačati, bomo našli način, da mu bomo članarino zamrznili ali ga celo oprostili plačila. Obdržali bomo simbolično članarino 10 evrov, ki je enaka že štiri leta. Žal je čedalje več naših upokojencev že močno pod pragom revščine, kar ugotovimo, ko jih obiskujejo naše prostovoljke v okviru projekta Starejši za starejše in vidijo težek materialni položaj.

Nam bo v letu 2013 uspelo realizirati aktivnosti, ki smo jih izvajali že lani?

► V obliki delovanja ne predvidevam velikih sprememb. Mislim, da bomo izvedli zastavljene načrte. Nabor aktivnosti, nalog in želja je dolg. Univerza za 3. življenjsko obdobje, ki deluje že deseto leto, je uveljavljena. Športno aktivnih je čez 300 članov in vsaj vsem najboljšim je treba omogočiti, da nas predstavljajo na državnih tekmovanjih, čeprav so kotizacije in potni stroški visoki. Zanimivo je tudi področje kulture, saj organiziramo obiske razstav, v galeriji Hodnik, pa smo pripravili že marsikatero lepo razstavo. To bomo negovali še naprej, saj smo veseli, če naši člani lahko predstavijo svoje izdelke. Upokojenci potrebujejo druženje, zato bomo še naprej pripravljali društveni piknik, ponovoletno srečanje, martinovanje se je tudi že močno prijelo. Zelo aktivni sta tudi planinska in pohodniška sekcija. Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil vsem vodjem za iskreno, dobro vodenje svojih področij.

Na občino smo že pred enim letom oddali vlogo za dodelitev prostorov, iz katerih se je izselil RK.

Kakšno je trenutno stanje?

► Zaenkrat bomo še kar nekaj časa v sedanjih pros-

torih. Rušenje naše stavbe v prvi fazi ni predvideno. Počasnost pri pridobivanju prostorov naj bi bila posledica raznih neporavnanih stroškov s strani RK. Tudi občina ne ve, kdaj se bo stavba rušila. Dokler bo tako, bomo za večja formalna srečanja še naprej

najemali prostore. Večji prostor za druženje potrebujemo, ker je knjižnica kot predavalnica zaradi mnogih tematskih aktivnosti vedno polno zasedena.

Kako kot predsednik društva doživljate naše delo in tudi prihajajoče krizno leto?

► Ko sem prevzel funkcijo predsednika društva, sem se zavedal, da je potrebno društvo z 2300 člani voditi zelo resno, saj je to kar pravo

podjetje z ogromno programi. Spoznal pa sem, da imamo čudovite sodelavke in sodelavce. Med člani je 2/3 žensk in 1/3 moških, pri aktivnostih pa 95% dela sloni na ženskah. Brez takih sodelavk, kot ste novinarke v različnih krožkih, mediatorke, športnice in športniki, članice in člani pevskega zbora itd. nam vse to, kar dosežemo, ne bi uspelo. Na tem »cvetu vlečnih konjev« sloni naše društvo. Želimo, da bi pridobili čim več novih članov, saj smo upokojenci ranljiva skupina. V naših glasilih bo ostalo mnogo zapisov za naše zanamce. Vsem prostovoljkam in prostovoljcem se zahvaljujem za izjemno veliko vloženega dela. Moč društva ni samo v številu članov, ampak tudi v njihovi slogi. Hvaležen sem vsem članom, ki so lani prispevali kar za 4.000 € prostovoljnih prispevkov, saj je danes izjemno težko dobiti sponzorje in s tem tudi njihove prispevke. Hvala vsem, ki ste pripomogli, da je to društvo prepoznavno ne samo v občinskem, ampak tudi v širšem okolju.

Ob zaključku dolgoletnega uspešnega predsednikovanja pevskega zboru Vrelec se iskreno zahvaljujem Marinki Logar za ves trud, prizadevnost in dosežene uspehe, novemu vodji zbora Martinu Bizjaku pa želim veliko uspeha pri prevzemu te odgovorne funkcije.

KATARINA GOLJAT, PROSTOVOLJKA V MARINKINI KNJIŽNICI

Besedilo in fotografija Nevenka Mandić Orehek

Bralci, ki obiskujejo Marinkino knjižnico, vedo, da tam od maja letos dela že pet prostovoljk, Marija Draškovič, Brigita Lužar, Katarina Goljat, Zlata Razpet in Nevenka Mandić Orehek. Katarina se nam je pridružila pred enim letom.

Katarina, najmlajša v družini z osmimi otroki, je rodno Dervento zapustila že po osnovni šoli. Po končani frizerski šoli v Sarajevu je nekaj časa delala v Zagrebu in pri 18 letih prek zavoda za zaposlovanje odšla s trebuhom za kruhom v Nemčijo. V Berlinu si je nabrala deset let in pol delovne dobe. Na zdomstvo ima lepe spomine. Tam je spoznala svojega bodočega moža, Ločana Ivana Goljata. Poročila sta se, dobila sina in hčerko in začela dozidavati hišo Ivanovih staršev v Škofji Loki. Ko je sin dopolnil 6 let, se je družina preselila v Loko. Katarina je sprva delala v svojem poklicu, se učila slovenščino in se pozneje zaposlila na Centru za socialno delo, kjer se je izšolala za negovalko. Petnajst let je delala v tem zelo napornem, a lepem poklicu. Bila je v oporo mnogim pomoči potrebnim, se navezala nanje in njihove bližnje in je še danes po mnogih letih v stiku s svojci svojih nekdanih varovancev.

Potem je zbolel njen mož Ivan. Katarina se je ob prvi možnosti upokojila in ostala doma, da ga je lahko negovala.

Ko je Ivan pred dvema letoma izgubil boj z boleznijo, sem jo povabila, naj se nam pridruži v Marinkini knjižnici. To je rade volje storila, saj je potrebovala novo zaposlitev, me pa smo vesele njenega sodelovanja. Knjige opremlja z žepki, izpisuje kartončke, sprejema in razvršča knjige, skrbi za ažuriranje evidenc in po potrebi pomaga pri vnašanju knjig v sistem COBISS. Vedno je pripravljena poprijeti za vsako delo, ki naredi našo

knjižnico prijaznejšo za nas in za naše bralce. Težko delo je pustilo posledice na Katarininem zdravju. Sedaj, ko ima več časa za aktivnosti, ki jo veselijo, ji zdravje ne dovoljuje veliko dela na vrtu, ki ga ima tako rada. Težko se bo odpovedala temu konjičku, vendar se zaveda, da mora vrt vsaj zmanjšati. Ji bo uspelo? Vnuki so njena sreča. Razvajanje vnukov je Katarini v neizmerno veselje, tako zelo, da

včasih skuha dve različni kosili, samo da jim ugodijo. Od mame je podedovala smisel in veselje do kuhanja ter peke, za kar je prava mojstrica. Ko nam prinese pečene dobrote, zadiši cela knjižnica. Tudi naši bralci so včasih deležni njenih pit, piškotov ali kolačev, če le pridejo dovolj zgodaj. Katarina rada bere, obiskuje različne delavnice na naši univerzi, začela se je učiti angleški jezik, redno uporablja računalnik in se je vedno pripravljena naučiti nekaj novega. Veseli se pohodov s pohodniki. Lahko je za zgled marsikateri upokojenki ali upokoјjencu, ki mislijo, da je prepozno, da se naučijo kaj novega in raje tičijo doma. Katarina, želim ti, da bi ti zdravje dobro služilo in da boš s pohodniki lahko obiskala še veliko naših krajev.

Samuel L. Clemens ali bolj znan pod psevdonimom Mark Twain je bil ameriški pisatelj in humorist. Najbolj je znan po Dogodivščinah Huckleberryja Finna in Dogodivščinah Toma Sawyerja. Zelo je bil spoštovan, prijateljeval je s predsedniki, umetniki, poslovneži in evropsko modro krvjo. In najbolj je spoštovan zaradi svoje nabrite satire. Bil je protiimperialist, pacifist, antirasist, podpiral pa je tudi emancipacijo. Torej zlahka naš junak.

In njegove izjave le potrjujejo njegovo nabritost in inteligenco.

- Klasika je tisto, kar vsi hvalijo, a nihče ni prebral.
- Pazite, ko berete knjige o zdravju. Že tiskarska napaka vas lahko ubije.

»VRTNARJEVA« NUŠA SE RADA VRAČA V DOMAČO ŠKOFJO LOKO

Zlata Ramovš

Tokrat sem bila na obisku pri najbolj oddaljenih članih DU Škofja Loka, zakoncih Nuši in Martinu Härtner, ki imata stalno prebivališče v 575 km oddaljenem Mühlhausnu pri Ulmu v Nemčiji. Ker pa Nušine korenine poganjajo v Škofji Loki, po upokojitvi vse več časa preživljata v njeni obnovljeni domači hiši.

Ločani so jo poznali kot Tavčarjevo ali »vrtnarjevo« Nušo, saj so doma imeli vrtnarijo. V dolгих letih življenja v Nemčiji se je velikokrat vračala v domačo hišo. Po smrti staršev sta jo z Martinom, ki je Nemec, prenovila ter ji vdahnila novo življenje. Pri tem so jima veliko pomagali sosedje, sorodniki, znanci in prijatelji, tudi tisti iz Nemčije, s katerimi se zelo dobro razumeta.

Vstopiti v njuno hišico, zgrajeno pred približno 230 leti, je kot vstopiti v prenovljeno staro pravljico. Stara, obokana črna kuhinja je bleščeče črna obarvana od dima, ki se še vedno občasno vali pod stropom in izginja v dimno luknjo. Ogledovala sem si svetlo vežo s širokim nosilnim obokom, stene z majhnimi okenci, kamro z glineno pečjo in bohkov kot, v katerem stojijo Martinovi kipi. Na steni visijo fotografije Nušine družine ter starih in prastarih staršev.

Zakonca sta kmečki hišici s premišljeno obnovo podarila drugo življenje in hišica je postala sodobno uporabna. Pri obnovi sta uspela ohraniti njeno kmečko dušo, ki je prisotna v mnogih podrobnostih, ohranjenih iz časa njenega nastanka in Nušine mladosti. Zanimiv načrt obnove sta izdelala sama. Večino obrtniških del je spretno in z veliko mero okusa opravil kar Martin sam, ki je več kot »Mädchen für alles« (deklica za vse), kot ga pohvali Nuša. Po izobrazbi je električar, v službi pa se je kot hišnik moral lotiti vsakega dela. Poleg tega je tudi fotograf, kipar, rokodelec, športnik in še marsikaj. Njegove fotografije, slike, lesorezi in leseni kipci so dokaz, da v njem biva umetniška duša.

Nuša, kako ste zašli tja daleč na sever, v Mühlhausen v nemški pokrajini Baden-Württemberg?

► Kot šivilja sem delala v tovarni Kroj. Izvedela sem, da v izobraževalnem centru tovarne Mercedes zaposlujejo mlada dekleta kot sobarice in strežnice, zaželela sem si oditi tja. Oče, ki je tudi sam več let živel v Nemčiji, me je pri tem podprl. Na dokumente sem čakala celo leto. V Nemčijo naj bi odšli skupaj z znanko, ki pa se je tik pred odhodom premislila, in odpotovala sem sama. Bilo je leta 1966 in stara

Foto: Zlata Ramovš

»Posebno sva vesela obnovljene črne kuhinje, ki jo večkrat uporabljava za peko, predvsem pa za sušenje mesa in klobas.«

sem bila 21 let. Nekaj nemščine sem znala iz osnovne šole in zato sem se švabske nemščine, kot jo govorijo tam gori, zelo hitro naučila. V stikih z domačini se nisem nikoli čutila manjvredno, saj so se vsi okoli mene trudili, da sem jih razumela. Vseh 37 let dela na istem delovnem mestu sem imela zelo dobre odnose s sodelavci in nadrejenimi. V izobraževalnem centru sem imela svojo sobo, dobro sem zaslužila in večkrat sem prišla domov. Slovenske družbe sprva tam ni bilo, imela pa sem dve sodelavki iz južne Tirolske, s katerima smo raziskovale novo okolje.

Martina, ki nekoliko razume slovensko, sem povprašala, kje je Nušo spoznal. Ker je zanj sporazumevanje v slovenščini še pretežko, mi je odgovorila Nuša.

► Z Martinom, ki je tamkajšnji domačin, sva se spoznala na pustni zabavi. Veliko je delal na terenu, kasneje pa je postal Hausmaister - hišnik v izobraževalnem centru, kjer sva potem delala oba. Sprva so bili njegovi starši zaradi mene, zaskrbljeni, saj sem bila tujka. Za mnenje so vprašali mojega šefa, ki me je pohvalil in to jih je pomirilo. Martina sem prvič v Loko pripeljala s strahom, a starša sta ga zelo sprejela. Oče mu je dejal: »Rad jo imej, pa 'merkej' mi jo!« Po poroki sva se preselila v stanovanje na vasi, ki ga

imava še sedaj, saj se tam zelo dobro počutiva in razumeva z lastniki hiše. V Nemčijo zdaj hodiva na dopust, saj imava tu vedno dosti dela s hišo. Starši so mi na domačem vrtu pomagali sezidati novo hišo. Ko sta umrla, sva se z Martinom odločila, da bova nedokončano hišo prodala in zase prenovila staro domačijo. Pri tem nama je dobro uspelo ohraniti njeno staro podobo. Ohranila sva vse, čemur sva lahko povrnila staro namembnost ali uporabnost. Posebno sva vesela obnovljene črne kuhinje, ki jo večkrat uporabljava za peko, predvsem pa za sušenje mesa in klobas. Še vedno se v njej kadi po starem, skozi strop, a je dim speljan tako, da se ne širi po hiši. Očetovo vrtnarijo sva preuredila v zimski vrt in garažo. V nadstropju imava tudi delovno sobo s trim kabinetom, za obiskovalce pa sobo za goste.

Oba sta športna navdušenca. S katerimi športi se ukvarjata?

► Rada planinariva. Okolice Mühlhausna je podobno hribovita kot okolice Škofje Loke, zato hribe

V Mühlhausen je Nuša »s trebuhom za kruhom« prišla pred 37. leti.

rada obiskujeva tukaj in tam. Tu sva že dve leti Lubnikarja, opravila pa sva tudi celotno slovensko transverzalo. Martin je bil včasih nogometaš in alpski smučar, zdaj pa rad kolesari in teče na smučeh. Jaz imam v Nemčiji in tukaj sobno kolo, na katerem vsak dan naredim po 20 km. O prevoženih kilometrih vodim evidenco in doslej sem jih opravila že 40.000. Nekoč sva se s kolesi iz Nemčije podala v Škofjo Loko, vozila sva šest dni in spala v gostilnah. Drugič sva kolesarila do Dunaja.

Foto: Zlata Ramovš

Vrh obokane kuhinje v prvem nadstropju je domiselno oblikoval in lepo obnovil Martin sam.

Na Norveškem sva teden dni potovala s kanujem in ga nosila iz enega jezera v drugo. Od leta 1974 redno hodim na telovadbo, 10 let pa tudi na vodno gimnastiko v bližnjih toplicah. Večkrat tudi kegljava.

Članica DU Škofja Loka ste štiri leta, Martin pa dve leti. Katerih društvenih dejavnosti se udeležujeta?

► Doslej sva bila bolj podporni člana. Letos pa sva se vam prvič pridružila na ponovoletnem srečanju, ker imava rada domačo glasbo. Upam, da bova imela več časa tudi za druge dejavnosti.

Sta tudi v Nemčiji vključena v Društvo upokojencev?

► Ne, pri nas na vasi ga ni, v mestih pa se upokojenci občasno srečujejo.

Kako občutita razliko med življenjem v Nemčiji in Sloveniji?

► Odkar je Slovenija v Evropski skupnosti, so plače tukaj veliko slabše. V Nemčiji so cene višje in tukaj je najosnovnejša hrana cenejša. Imate pa zelo dobre gostilne.

Kaj načrtujeta za prihodnosti?

► Želiva si predvsem zdravja, da bi lahko še dolgo uživala v svoji hišici in obdržala stanovanje v Nemčiji. Dokler bova lahko, bova razpeta med Škofjo Loko in Mühlhausnom, saj imava povsod dobre prijatelje.

Nuša in Martin, med nami, upokojenci sta vedno dobrodošla in čim večkrat vaju vabimo v našo družbo.

- Niso vedeli, da je nemogoče, zato so pač to izvedli.
- Človek, ki ne bere, nima nobene prednosti pred tistim, ki ne zna brati.
- Izogibajte se ljudem, ki zaničujejo vaše želje. To počnejo majhni ljudje. Resnično veliki ljudje vam dajo občutek, da lahko veliki postanete tudi vi.

(Mark Twain)

DESETI KROG

Borjana Koželj

Življenje Univerze za tretje življenjsko obdobje pri Društvu upokojencev Škofja Loka teče proti desetemu krogu.

Neverjetno, kako hitro mine desetletje. Naslednje študijsko leto bo posebej obarvano.

Izteka se še eno študijsko leto, mi pa se že nekaj časa pripravljamo na novo, deseto. Prihajajo ponudbe za sodelovanje z različnimi inštitucijami in ponudbe za nove kroške z novimi, zanimivimi vsebinami, kot sta ruski jezik in kultura. Prijavljamo se na razne razpise tako na občinski ravni kot tudi na ravni EU, na primer za izmenjavo s Ciprom, širi se tudi akcija »Znaš, nauči drugega«, ki je namenjena predvsem širjenju znanja uporabe računalnika. Slušateljcem bomo ponudili nove delavnice ročnih spretnosti, sodelovali z Ljudsko univerzo, Rokodelskim centrom DUO in Loškim muzejem ter tako ohranjali že utečene stike z bližnjo in daljno okolico.

NOVI KROŽKI

Likovni krožek

S slikarjem **Matejem Bizovičarjem** smo se že v preteklem študijskem letu dogovorili za sodelovanje, vendar programa nismo uspeli izvesti. Za naslednje leto Matej predlaga naslednji program:

»V pričetku študijskega leta se bomo najprej posvetili risbi, ki je osnova za vse nadaljne slikarsko delo. Pričeli bomo z risanjem

posameznih likov oziroma predmetov, ki te like tvorijo. Znanje risanja krogle, valja in kvadra je pomembno, saj iz principov risanja teh teles lahko rišemo vse ostalo, vključno s portretom in človeškim telesom. Poznavanje likov je temelj tudi za proces učenja modeliranja oziroma senčenja. Za risbo sta

Foto: osebni arhiv

Univerza za tretje življenjsko obdobje

Uradne ure: četrtek od 10. do 12. ure.

Telefon: 040 292 646 - v času uradnih ur.

E-mail: loka3univerza@gmail.com

<http://univerza-tri-du-skofjaloka.si/>

na začetku priporočljivi tehniki svinčnika in oglja. Oglje je primerno, ker se lahko briše in radira, zaradi česar lahko risar pristopi k delu bolj sproščeno. Oglje mu tudi omogoča, da se risbi posveti celovitejše in ne zapade prehitro v pretirano obdelavo detajla in tako lažje drži risbo v isti fazi. Svinčnik pa je v študijski risbi primernejši za natančnejše delo in morda pride prav pri učenju risanja likov in opisne geometrije. Zaželeno je, da študenti preizkusijo več risarskih tehnik in sami počasi ugotovijo, s katero se bodo čimbolj približali željenemu likovnemu izrazu. Po osnovnih likih se bomo posvetili perspektivi in opisni geometriji, nato pa znanje preizkusili na tihožitjih. Kasneje bomo obdelali konstrukcijo glave in narisali nekaj portretov. Ob teh nalogah bomo sočasno spoznavali prostorske ključne in druge osnove oblikotvorstva.«

Tečaj ruskega jezika za seniorje

Tretje življenjsko obdobje je pravi čas za nove izzive

in spoznavanje novih jezikov, zanimivih ljudi in tujih dežel. Želite izboljšati in utrditi svoje znanje ruščine? Ruska predavateljica **Irina Guščina** bo poskrbela, da vaše znanje

postane uporabno in da se boste na vaših izletih v tujini lahko znašli v vsaki situaciji. Vabimo vas na 40-urne tečaje ruščine za začetnike in tiste, ki ste se rusko že učili in bi radi svoje znanje osvežili ter nadgradili. Za vpis v začetni tečaj ruščine ne potrebujete predznanja, saj boste pričeli od začetka ter jezik osvajali postopoma, sproščeno in na zanimiv način.

Irina Guščina se je rodila v Rusiji, v mestu Samara ob reki Volgi. V Slovenijo je prišla pred 18 leti in

Foto: Nevenka Mandić Orehek

začela svojo učiteljsko pot. Na podlagi sodobnih metod in lastnih izkušenj je razvila sistem poučevanja, ki je primeren za Slovenijo. Poleg tega med poučevanjem uporablja elemente igre, zanimivo branje in ogled filmov. Z energijo in domišljijo zna motivirati udeležence ter pripravi pouk živahen in učinkovit.

Pripravljamo tudi tematski sklop o zdravstvenih težavah v naših letih. Mentorica bo diplomirana medicinska sestra Nataša Zadnik.

Foto: Nevenka Mandić Orehek

DELAVNICA ROČNIH SPRETNOSTI Z ANO

Ana Bassin, dipl. ing. grafične tehnike

Že od rane mladosti mi kreativna žilica ni dala miru, zato sem izbrala študij grafične tehnike, ki sem ga v lani tudi zaključila. Ukvarjam se z računalniškim oblikovanjem, ročnimi deli in šivanjem.

Foto: osebni arhiv

Na delavnici lahko izdelate tudi kvačkane igrače.

V izdelovanju unikatnih izdelkov se izpopolnujem že od otroštva, v največje zadovoljstvo pa mi je ustvarjanje za otroke in otroke po srcu. Najrajši izdelujem uporabne predmete, včasih pa tudi okraske in malenkosti, ki človeka razveseljujejo v njegovem vsakdanjem življenju. Pred približno petimi leti sem se začela ukvarjati s suhim polstenjem. Takšno delo zahteva natančnost

in popolno pozornost, saj s posebno nazobčano in zelo ostro iglo z zbadanjem prepletam volnena vlakna. Tako izdelujem stričke zanimivih in raznolikih oblik za staro in mlado, preizkusila pa sem se tudi v izdelovanju nakita.

Ob jesenskih in zimskih večerih običajno kvačkam in pletem. Za svoje veselje sem poleg pokrival in oblačil pričela izdelovati tudi kvačkane igrače,

ki so uporabne tako za igro kot tudi crkljanje. Za njihovo izdelavo uporabljam prejo, ki je mešanica bombaža in poliestra, zato izdelke lahko tudi peremo.

Vse pogosteje pa tudi kvačkam z zelo debelo kvačko in tako iz odpadnega jerseyja in odsluženih bombažnih majic izdelujem preproge.

E-naslov: Ana.ba.22@gmail.com Tel.: 040 760 340

RAČUNALNIŠKE URICE IN FOTOKNJIGA

Marija Šušteršič

Vesetje do dela z računalnikom nas je združilo v učilnici Kluba loških študentov na Mestnem trgu. Z mentoricama Brigito Lužar in Vlasto Mekiš smo obnavljali znanje, ki smo ga že pridobili, in tudi pozabili.

Zanimala nas je praktična uporaba računalnika za vsakdanjo rabo. Ker smo imeli različne programe, sta se mentorici morali resnično potruditi, da sta lahko pomagali vsem. Imeli pa smo tudi sošolca Francija, ki je znal več, zato se je tu in tam zaslišalo: »Franci, pridi pomagat!«

Dobivali smo se vsako sredo od 9. do 12. ure. Te urice so minile neverjetno hitro. Pogledovali smo k sosedi na desno in na levo, si ogledovali

Foto: Zlata Ramovš

Kar je znala ena, je posredovala vsem.

računalnike, odkrivali nove praktične programe in si jih prenesli na svoje računalnike. Kar je znala ena, je

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Nadaljevanje s prejšnje strani

posredovala vsem. Takšno delo nas je začelo povezovali, saj se prej nismo poznali.

Nekega dne nas je obiskala Sonja Dolinar. Ko je videla našo zavzetost, nas je prijazno nagovorila: »Jaz pa vas lahko naučim izdelati fotoknjigo iz fotografij, ki jih imate v svojih računalnikih.« Predlagam, da se dobimo vsak petek od 16. do 18. ure v naši učilnici na društvu. Prinesite svoje računalnike in fotoaparate ali ključke, pa bomo začeli.«

Seveda se je skupina preselila še na to delavnico. Resnično moram pohvaliti Sonjo in njen način dela. Najprej nam je določen postopek pokazala na svojem računalniku, nato smo vse zapisali in sledilo je delo na naših računalnikih ob njeni pomoči. Bilo je zelo preprosto. Najprej smo ustvarili mapo fotografij na namizju in jo uvozili v program Picasa 3, s katerim smo popravljali ostrino fotografij, brisali napake, izrezovali dele fotografij. Vse to nam je pokazala že Zlata Ramovš. Zanimivo.

Tako popravljene slike smo nato prenesli v program Digifot, ki so nam ga naložili v študentski delavnici.

Ko je računalnik postavil začetni osnutek knjige in smo začeli sami premetavati fotografije, se nam je kar smejalo. Uživali smo kot otroci pri računalniških igrich. Oblikovali smo velikost fotografij, spremenjili njihovo število in izbirali ozadja, dokler nismo bili zadovoljni. Končni izdelek smo po elektronski pošti poslali na Digifot v Lendavo.

V petek 23. marca 2013 smo se srečali zadnjič. Prišli smo vsak s svojo diplomom, knjigo. Vsem štirim mentoricam smo se zahvalili z rožami. Za izredno prizadevnost nas je pohvalila še Borjana Koželj in si z nami ogledala vse knjige. Vsaka je imela svojo temo, svoj način in svojo osebnost. Vse so zelo lepe in zanimive.

Seveda smo naredili še eno skupno »gasilsko« fotografijo in tako ovekovečili spomin na prijetne računalniške ure.

Ko bo prišla jesen, pa le pripravite mape fotografij, vzemite svoj prenosni računalnik in hitro na tečaj k Sonji. Ko ga boste zaključili, mi boste zagotovo pritrdili, da je bilo poučno in zelo zabavno.

VSE NOVE ZAMISLI TEMELJIJO NA USPEŠNEM DELU PRETEKLIH LET

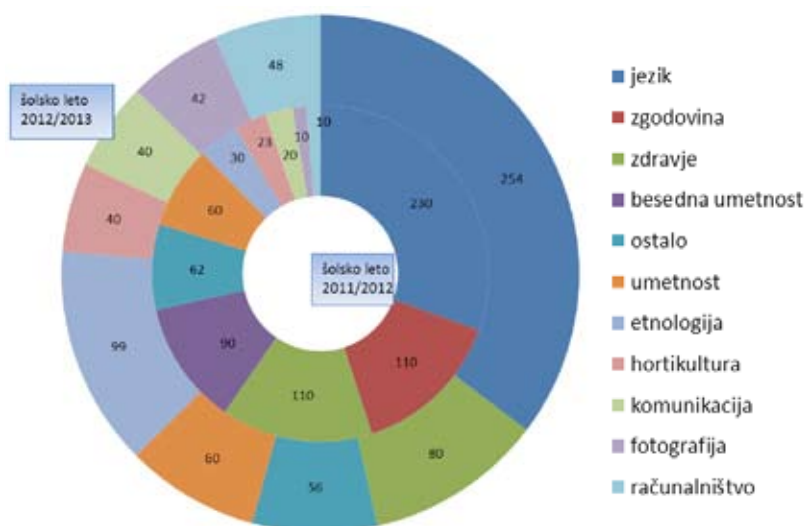
Besedilo Borjana Koželj, fotografiji Nevenka Mandić Orehek

Statistični podatki kažejo, da se je število članov univerze ustalilo, saj nas je tudi v letošnjem študijskem letu okrog 200. To pa ne velja za delovno področje, ki se neprestano širi. Največji porast udeležencev beležimo na področju jezikovnega izobraževanja, povečalo se je število udeležencev na področju etnologije, kjer poleg krožka vključujemo tudi delavnice ročnih spretnosti, kot npr. klekljanje. Zelo se je povečalo tudi zanimanje za fotografijo, k čemur je prispevala delavnica Fotoknjiga v okviru gibanja Znaš, nauči drugega.

Še vedno smo zelo aktivni tudi na drugih področjih.

V Marinkini knjižnici raste število izposojenih knjig in bralcev. Dokaz o uspešnosti je tudi vedno večje število bralcev, ki dosegajo bralno značko.

Prireditve Čaj ob petih, ki jo pripravljamo že vrsto let, pritegne vedno več obiskovalcev. V letošnjem letu smo kot rdečo nit vzeli nosilce občinskih priznanj. Začeli smo z obiskom župana, nato so

Primerjava opravljenih ur po posamezni skupini izobraževanj v študijskih letih 2011/2012 in 2012/2013

se predstavili še pesnica Neža Maurer, fotograf Peter Pokorn, zdravnik Tomaž Camlek in za konec balinarsko društvo Lokateks Trata.

2. mednarodni festival znanja in kulture starejših
V četrtek, 25. aprila 2013, je v Novi Gorici potekal festival z naslovom Primorska skozi čas. To je bil že drugi mednarodni festival, prvega smo pripravili

pri nas. Za našo univerzo je bila organizacija mednarodnega festivala velik zalogaj, vendar nam je uspelo.

Tokrat je organizacijo prevzela UTŽO iz Nove Gorice. Predstavile so se primorske univerze za tretje življenjsko obdobje in UTŽO Ljubljana, iz Italije pa sta sodelovali UTŽO Krmin in Gorica. Organizatorjem za uspešno predstavitev dela in prijazno pogostitev lahko samo čestitamo, saj iz lastnih izkušenj vemo, koliko dela in skrbi je z organizacijo tako velike prireditve. Program je bil pester in zanimiv. Iz Nove Gorice smo odnesle lepe vtise o mladem mestu in nove zamisli, ki bodo mogoče obogatile tudi delo v naši univerzi.

Naša urednica Jelka Mlakar med pogovorom s Tomažem Camlekom, dr. med.

Čaj z balinarji Lokateks Trata S predsednikom Bojanom Budnom in balinarjem Damjanom Sofronievskim se je pogovarjal Ivan Hafner.

MARINKINA KNJIŽNICA

je odprta vsak ponedeljek
od 14. 30 do 16.30 ure,
vsako sredo in petek od
11. do 13. ure.

PROJEKT IZMENJAVE PROSTOVOLJCEV S CIPROM

Vlasta Mekiš

Na Univerzi za tretje življenjsko obdobje smo se odločili, da bomo sodelovali v projektu izmenjave prostovoljcev z eno od evropskih držav. Projekt podpira evropski program vseživljenjskega učenja CMEPIUS (Center RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja) v podprogramu Grundtvig.

Univerza se je s ciprsko družbo dogovorila za izvedbo tritedenske izmenjave po 6 prostovoljcev, starejših od 50 let, in projekt prijavila slovenski agenciji Cmepiusa. Če bomo izbrani, bo pot, bivanje in nekaj pripravljalnih stroškov prostovoljcev plačala evropska skupnost.

Prijavili smo projekt z imenom Etnološke izkušnje, v okviru katerega bodo ciprski prostovoljci našim predstavili svojo državo, zgodovino in etnologijo, naši prostovoljci pa Ciprčanom našo. V prihodnjem šolskem letu bomo zato na Univerzi za tretje življenjsko obdobje z razpisom povabili kandidate k

temu prostovoljnemu delu in zanje organizirali več tečajev in delavnic s področij izmenjave prostovoljnega dela za naslednje teme:

- zgodovina in zemljepis Škofje Loke in Slovenije;
- angleški jezik s poudarkom na področjih projekta;
- etnologija;
- znanje računalniške predstavitve in
- razne rokodelske delavnice.

Pri izvedbi projekta potrebujemo člane:

- ki se bodo z veseljem udeležili prostovoljnega dela na Cipru,
- ki bodo sodelovali pri pripravljanju naših prostovoljcev na odhod v tujino,
- ki bi radi pomagali pri namestitvi prostovoljcev in pomagali pri kvalitetnem preživljanju prostega časa prostovoljcev s Cipra.

S takšno obliko sodelovanja bomo pridobili izkušnje iz delovanja nepridobitne dejavnosti v drugi državi, izboljšali svoje jezikovne in druge potenciale ter se spoznali tudi z drugimi evropskimi kulturami, njihovim znanjem, zgodovino in običaji.

PODELITEV BRALNIH ZNAČK V ŠTUDIJSKEM LETU 2012/2013

Marija Draškovič

BRALNA ZNAČKA V ANGLEŠČINI

Vsako leto ob tednu vseživljenjskega učenja v Marinkino knjižnico povabimo naše bralce in podelimo bralne značke.

Prireditve, na kateri smo podelili bralne značke za prebrane knjige v angleščini, je potekala 14. maja 2013, ob 10. uri. Letos je bila prireditev malo drugačna, saj nas je ob tej priložnosti obiskal direktor British Councila v Ljubljani in Zagrebu gospod James Hampson. Poleg naših tekmovalcev sta se nam pridružila vodja univerze za tretje življenjsko obdobje Borjana Koželj, ki je prireditev tudi vodila, in Stephen Mayland, ki vodi več krožkov angleškega jezika na naši univerzi.

Borjana Koželj je najprej povedala, da se tudi mi pridružujemo prireditvam ob tednu vseživljenjskega učenja, ki poteka v izobraževalnih in kulturnih ustanovah po vsej Sloveniji. Sledila je kratka predstavitev Marinkine knjižnice, nato pa je gospod James Hampson predstavil British Council. British Council je organizacija, ki skrbi za mednarodne odnose na področju izobraževanja, kulture, umetnosti, znanosti in tehnologije. Deluje v 110 državah po celem svetu. Posvečajo se spodbujanju učenja angleškega jezika v Sloveniji in na Hrvaškem. Gosta smo vprašali, kako mu je všeč v Sloveniji in povedal je, da se je tukaj rodila njegova

knjig v angleščini, naslednje leto pa upamo, da se nam bo pridružil kateri bralec, ki bo bral knjige v drugem jeziku.

BRALNA ZNAČKA V SLOVENŠČINI

V Marinkini knjižnici že tretje leto tekmujejo za bralno značko. Letos je bil vodilni avtor najbolj bran slovenski pisatelj Bogdan Novak. Čeprav se njegove starejše knjige zelo težko dobijo, smo dobili dva izvoda Lipa zelenela in tudi druge. Naši bralci so brali vsaj pet knjig ali zbirko Lipa zelenela je in druge predpisane knjige. Podelitev bralnih značk je bila 21. maja 2013, ob 10. uri v prostorih naše knjižnice. Ker se nam pisatelj Bogdan Novak ni mogel pridružiti, nas je obiskal Franc Mlakar, podžupan občine Hajdina, ki je bil pobudnik za nastanek zadnjega romana Bogdana Novaka Trte umirajo stoje. Roman je izšel ob proglasitvi Ptuja za partnersko mesto Evropske prestolnice kulture.

Foto: Nevenka Mandič Orehek

Direktor British Councila v Ljubljani in Zagrebu James Hampson, nastopajoča violinistka Lana, vodja univerze Borjana Koželj, prof. Stephen Mayland in Lanina babica Jelka Dolinar

najmlajša hčerka ter da decembra zapušča Slovenijo in odhaja v Egipt, vendar pa se bo k nam rad vračal, ker mu je zelo všeč.

Po prijetnem kramljanju je gost podelil priznanja za bralno značko našim prizadevnim tekmovalcem. Letošnje tekmovanje je potekalo samo za branje

Foto: Nevenka Mandič Orehek

Franc Mlakar, podžupan občine Hajdina, je bil pobudnik za nastanek zadnjega romana Bogdana Novaka.

Z gostom se je pogovarjala Marinka Mesec. Najprej je iz romana prebrala avtorjevo zahvalo Francu Mlakarju, ki mu je pomagal pri nastajanju romana. Nato je gost povedal, da je pisatelja povabil na Ptuj in mu pripovedoval zgodbe iz zgodovine mesta ter pokazal kraje, kjer se je vse dogajalo. Pogovarjali smo se tudi o osebah iz romana Trte umirajo stoje, najprej o glavnem junaku Mihi Sadarju, nato pa o tem, kako pomembni so v narodnem gospodarstvu gospodarstveniki, ki načrtujejo tudi, kaj bodo dobili

naši vnuki. Potem smo govorili o drugih osebah iz romana, o dogajanju ob koncu 19. stoletja, o prvi in drugi svetovni vojni ter o Ptuj in o njegovih prebivalcih. Gospod Mlakar nas je razveselil s sliko mesta, ki jo je prinesel s seboj in je nastala v času predstavitve knjige. Voditeljica ga je spraševala tudi o manj znanih izrazih, ki jih je pisatelj uporabil v romanu in opozorila na etnološke posebnosti, ki so opisane v romanu. Zanimalo nas je tudi, kakšen pomen ima naslov cikla romanov Lipa zelenela je. Gost nam je odgovoril, da je lipa simbol slovenstva in da je pisatelj hotel poudariti idejo o spravi med

Slovinci. Na koncu so vprašanja postavljali tudi bralci. Gospod Mlakar je povedal, da posestvo, na katerem se roman dogaja, v resnici obstaja. Ob koncu prireditve je gost našim bralcem podelil priznanja za doseženo bralno značko in klekljano deteljico. Vsi naši tekmovalci so bili s prireditvijo zelo zadovoljni in prepričana sem, da bodo še naprej radi segali po romanih Bogdana Novaka. Na koncu prireditve smo se z gospodom Mlakarjem dogovorili, da se bomo udeležili pogovora o knjigi, ki bo v začetku decembra letos na Ptuj.

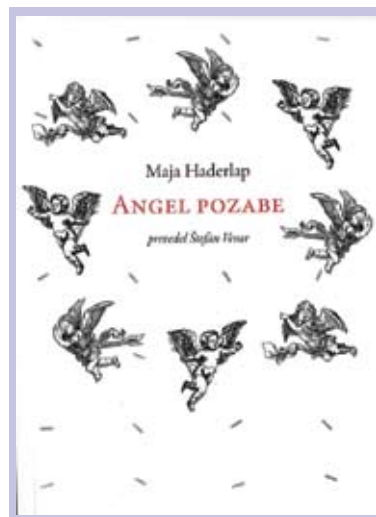
NASVETI ZA BRANJE

MAJA HADERLAP: ANGEL POZABE

Marija Draškovič

Roman koroške pesnice in pisateljice Maje Haderlap *Angel pozabe* je v zadnjih letih eno najbolj opaznih del, ki so izšla na Koroškem. Pisateljica je koroška Slovenka, roman pa je izdala v nemščini. Pravi, da je nemščino uporabila zato, da je razkrila usodo slovenske manjšine na Koroškem tudi tistim, ki jo zaradi jezikovne ovire niso hoteli videti. Pisateljica je najprej prejela nagrado za odlomek iz tega romana, potem pa tudi več drugih avstrijskih nagrad za celoten roman. V Avstriji, Nemčiji in Švici je postal uspešnica in bil ponatisnjen desetkrat.

Angel pozabe je roman o koroških Slovencih in je napisan kot spomin na nemško nacistično zatiranje. Brez obsojanja pripoveduje o grozljivih poskusih iztrebljanja koroških Slovencev med drugo svetovno vojno. Avtorica dogodke pripoveduje skozi spomine svoje babice in očeta na vojno. V romanu osvetljuje tudi odpor drugih članov njene družine do nemške vojske in prikazuje skoraj stoletje dolg konflikt med slovenščino in nemščino. Pripoveduje o posledicah, ki zaradi vojne prehajajo iz roda v rod, o ranah vseh, ki so se vrnil iz koncentracijskih taborišč, in o trpljenju tistih, ki so se borili v okoliških gozdovih. Govori o občutkih krivde, ki v podzavesti gloda vse, ki so preživeli, in še celo tiste, ki so se, kot Maja Haderlap, rodili po vojni. Avtorica v knjigi ne obtožuje, ne polemizira, ampak le tenkočutno niza spomine na dogodke, ki so na Slovence vplivali takrat in vplivajo še danes. Iz romana spoznamo, kakšne posledice na ljudeh pušča vojna ter kako njene sence segajo v sedanost in določajo življenje prizadetih. Ob predstavitvi slovenskega prevoda v Ljubljani je pisateljica povedala: »Babica je pazila na otroke. Ona me je uvajala v preteklost, saj je nenehno

živela s spomini, ki so ji bili bližji in bolj pomembni kot sedanost. Imela sem občutek, da mi babica zgodbe pripoveduje z določenim namenom. Verjetno je želela, da bi se njena zgodba ohranila in da po njeni smrti ne bi preprosto izginila. Pri pisanju romana

sem imela občutek, da sem odgovorna njeno zgodbo izročiti naprej.« »Angel spomina ji je dal moč, da premaga angela pozabe. A tudi moč, da napiše ob vsej njeni pretresljivosti čudno lepo knjigo, ki je ni mogoče pozabiti,« tako o romanu razmišlja pisatelj Drago Jančar, ki pravi, da je o Koroški izvedel doslej čisto neznane stvari.

S svojim literarnim glasom je pisateljica prispevala k pomiritvi nacionalnih konfliktov na avstrijskem Koroškem, saj so k temu pripomogle napredne stranke in civilna družba. Predsednica avstrijskega državnega zbora na Dunaju jo je povabila na pogovor pod geslom Pisanje kot literarno izganjanje duhov, o pozabljanju in spominjanju. Pogovarjali so se tudi o nacističnem zatiranju koroških Slovencev.

Ker je to eden od najpomembnejših slovenskih romanov v letu 2012, smo ga kupili tudi za našo knjižnico in vas vabim, da ga preberete.

NOVO V GALERIJ HODNIK

Zlata Ramovš

12. aprila 2013 je naš odbor za razstave obeležil tretjo obletnico svojega delovanja. Tudi pred njegovo ustanovitvijo so bile v prostorih DU razstave, a šele z začetkom delovanja odbora smo jih začeli sistematično fotografirati in voditi njegovo statistiko. V dobrih treh letih smo pripravili kar 52 razstav, od tega je bilo 25 fotografskih in 28 drugih razstav.

Kaj se je dogajalo v galeriji Hodnik v zadnjem tromesečju?

Ob Konferenci pobratenih mest, ki je konec februarja potekala v Sokolskem domu, so naše članice študijskega krožka keramike pod vodstvom Saše Ambrožič razstavile svoje keramične izdelke, predvsem dekorativne sklede. Sredi marca je prireditev Čaj ob petih z občinskim nagajencem dr. Tomažem Camlekom, lepo popestrila spremljevalna razstava vezanih slik in gobelinov Francke Pečar.

Foto: Zlata Ramovš

Del razstave vezanih slik in gobelinov Francke Pečar

Ob zboru članov DU v OŠ Škofja Loka-Mesto sta svoje izdelke iz lesa predstavila Jože Oblak in Valentin Žagar.

»Vesele akvarelistke« pod umetniškim vodstvom slikarja Edija Severja. Članica te likovne skupine je tudi avtorica fotografije Mira Golja.

Naše Razigrane akvarelistke, ki ustvarjajo pod vodstvom umetniškega vodje Edija Severja, so pripravile dve razstavi svojih novih akvarelov, eno v naši galeriji Hodnik in drugo na Ljudski univerzi na Jesenicah.

Zdaj galerija Hodnik gosti razstavo fotografij z naslovom VZORCI. Fotografije so delo oseb z motnjo avtističnega spektra. Ustvarjalci razstave so člani skupine VOX ALIA – odrasli z aspergerjevim sindromom. Razstava se je k nam preselila iz Zavoda za usposabljanje Janeza Levca v Ljubljani, kjer deluje Društvo za pomoč odraslim osebam z motnjo aspergerjevega sindroma. Pobudnica in organizatorica razstav je naša Borjana Koželj, ki je tudi ustanoviteljica tega društva.

Foto: Zlata Ramovš

Ob razstavi skupine VOX ALIA so naše prostovoljke v knjižnici pripravile tudi razstavo knjig o rastlinah in vrtnarjenju.

Doslej smo na naših razstavah razstavljali le amaterska dela članov našega društva, zdaj pa smo se člani odbora za razstave odločili, da bomo razstavljali tudi dela drugih razstavljalcev, ki niso naši člani. Pogoji za takšne razstave je, da DU z njimi ne bo imela finančnih obveznosti ali stroškov, npr. materialnih stroškov, prevozov ali pogostitev. Tudi tem razstavljalcem smo, tako kot doslej, pripravljeni pomagati s svojim prostovoljnim delom. Če bi bil vprašljiv vrstni red razstavljanja, bodo prednost še vedno imeli naši člani.

Konec maja je potekel rok za prijave na razpis za razstavo naših fotoamaterjev »Loški kotički«. V naslednjih dneh bomo stopili v stik z vsemi prijavljenci in razstavo pripravili v drugi polovici junija. Razstavo si lahko ogledate v vseh poletnih mesecih. Vabljeni!

ŠE BOMO PELI

Marinka Logar

Smo v drugem tromesečju in za nami je Območno srečanje odraslih pevskih zborov v Škofji Loki. Na njem je sodelovalo trinajst zborov, razdeljenih v dve skupini.

Spremljati toliko različnih zborov, od katerih je vsak prispeval nekaj svojstvenega, je bilo zanimivo in poučno. Vsak zbor je zapel tri pesmi, ki jih je ocenjeval strokovnjak. Ta je po nastopu podal svojo oceno oz. mnenje in napotke za še boljšo kakovost podajanja glasbe.

Teden dni kasneje smo v Kulturnem domu Mošnje na Gorenjskem sodelovali na Reviji Pokrajinske zveze društev upokojencev Gorenjske.

Na reviji je sodelovalo trinajst zborov, vsi pa smo se trudili za prvovrstno izvajanje izbranih skladb. Nagrajeni zbor se bo predstavil v Gallusovi dvorani

Cankarjevega doma.

Pred nami je še Vseslovenska revija pevskih zborov v Šentvidu pri Stični, na kateri sodeluje več kot 50 zborov. Skupaj pojemo pesmi, ki jih izbere komisija, zborovodja Igor Švara pa jih predstavi na seminarju in tako veliki množici tudi dirigira.

Po končanem programu se bomo odpravili vsak na svojo stran, med potjo domov se bomo ustavili na kosilu, kjer bomo še peli in se veselili, da smo bili del te veličastne prireditve. Letos bo to že desetič in zato bomo prejeli priznanje.

S tem nastopom bomo zaključili polletno delo, čemur bodo sledile počitnice, ki se bodo končale 1. septembra 2013.

Jeseni pa nasvidenje.

OBUJAMO STARO LJUDSKO PESEM

DEKLE NA BREGU OVČICE JE PASLA

Marinka Logar

*Dekle na bregu ovčice je pasla,
zraven sosedova detel' je rasla.
Dekle zaspi,
a čreda v sosedovo deteljo gre.*

*Čredo ti vzamem, a 'zraven še tebe,
da gospodinjica moja mi bodeš,
moja mi boš, al' jaz pa študiral bom
zvesti tvoj mož.*

*Mamco va midva kar k sebi uzela,
tam počivala bo in pestovala,
detece najno,
da midva sejala bova detelj svojo.*

*Sosed najmlajši pa urno priteče,
deklico gor zbudi, pa ji poreče:
Ti si popasla vso detelj' mojo,
jaz pa ti vzamem vso čredo zato.*

*Kaj pa bodo mamca rekli,
če me ne boste domov pustili,
saj mamca so stari že osemdeset,
oni ne morjo več sami živeti.*

To je stara ljudska pesmica, ki smo jo peli v moji rani mladosti. Čisto vsega se ne spomnim, zato sem zadnjo kitico dopolnila. Če jo kdo pozna, prosim za popravek. Že vnaprej se zahvaljujem tistemu, ki bi mi lahko pomagal.

Prav je, da je zapisana, saj je nisem nikjer zasledila, pa tudi nihče je ne prepeva.

Za zanamce bo zelo dobrodošlo, da bo zapisano čim več starih, že pozabljenih pesmi, saj se bodo tako ohranile in morda jih bo kdo obudil v življenje.

Ker sem jaz svoj spomin izčrpala, prosim vse, ki se spomnijo katerekoli pesmi, naj nam jo povedo in z veseljem jo bomo sprejeli. Javite se lahko v Društvo upokojencev ali kar na moj telefon 031 640 235.

• Pesnik je slikar duše. (*Isaac D'Israeli*)

• Za pesnika je največja tragedija, kadar ga občudujejo, a ne razumejo. (*Jean Cocteau*)

• Slep je, kdor se s petjem ukvarja! (*France Prešeren*)

MARTIN BIZJAK, NOVI PREDSEDNIK MePZ VRELEC

Marinka Logar, ki je naš pevski zbor vodila od leta 2005, je končno dobila zamenjavo. Daljši pogovor z odhajajočo predsednico in novim predsednikom bomo objavili septembra, v tej številki si preberite le kratek zapis novega predsednika ob prevzemu te funkcije.

Na vaji zbora zadnji ponedeljek v aprilu je bila zborovodkinja Nada Krajncan zaradi bolezni odsotna, zato je bila vaja zamišljena bolj kot sestanek zbora. Obravnavali smo aktualne zadeve, na dan pa je prišlo tudi vprašanje predsednika MePZ Vrelec, ki je bilo menda aktualno že skoraj celo leto. Marinka Logar ima nekaj zdravstvenih težav in zaradi težav z mobilnostjo, saj nima avtomobila, je zanje ta funkcija kar težavna. Dekleta so glasno in izzivalno vprašala, ali imamo med moškimi v zboru tudi koga, ki bi si upal prevzeti to funkcijo, ali pa bodo ženske tudi pri zboru podpirale pet vogalov, ker opravljajo skoraj vse njegove življenjske funkcije. Nekaj vprašujočih in rahlo očitajočih dekliških oči se je obrnilo tudi vame, skušal sem se izviti s svojim pripraviškim stažem v zboru in dejstvom, da še nisem niti v upokojenski srenji. Odgovorile so, da to ni ovira, ampak da bi bil pravi, če sem le kaj dedca. To je seveda udarilo na struno mojega ponosa

Foto: osebni arhiv

in, čeprav doslej nisem bil kaj dosti udeležen v družbeno-političnih projektih, saj nisem niti član sveta krajevne skupnosti, ampak sem nekako bolj fah idiot, pa še to večinoma v kranjskem okolišu Iskre, sem se vdal. Časa za premislek pač nisem imel. Glede načrtov za vodenje zbora naj povem, da sem zaradi naglega poteka opisanih dogodkov še vedno nekoliko brez sape, tako da načrti šele prihajajo. Za delovanje zbora je bistven predvsem dober umetniški vodja, kar zborovodkinja Nada Krajncan nedvomno je. Funkcijo predsednika vidim bolj kot administrativno.

Načrtujemo seveda udeležbo na več revijah in srečanjih PZ starejše sestave v regiji in zunaj nje, poleg tega pa še medgeneracijske koncerte z razponom starostne sestave posameznih izvajalcev od vrtcev, osnovnošolskih sestavov do upokojenskih zborov. O skritih ambicijah MePZ Vrelec še ne bi govoril, vendar tudi te obstajajo.

ZANIMIVE OSEBNOSTI

LOJZE BRADEŠKO, VRT JE TAM, KJER IMAŠ SRCE

Besedilo in fotografija Nadja Podgoršek

Na lanskem novoletnem srečanju nekdanjih sodelavcev me je navdušilo pripovedovanje Lojzeta Bradeška o njegovem zelenjavnem vrtu in sadovnjaku. Zato sem izkoristila priložnost, da njegove izkušnje ekološkega vrtnarjenja in sadjarjenja predstavim tudi našim bralcem. Pogovor sva začela z vprašanjem, kdaj je začel razmišljati, da bi sadje in zelenjavo prideloval drugače kot običajno.

► Ko sva z ženo leta 1976 snovala svoj novi dom, nisem razmišljal in načrtoval, kaj bo čez 30 let in več. Prva leta sva ves prosti čas namenjala gradnji hiše in o urejanju okolice nisem veliko razmišljal. Kasneje pa sva si želela zasaditi drevesa in urediti vrt. Na strmem pobočju smo uredili terase za sadne nasade, ob hiši pa zelenjavni vrt in tako se je začela naša samooskrba z sadjem in zelenjavo. Danes imamo zasajenih 21 različnih vrst sadja.

Zadnje čase smo zasadili za naše kraje malo manj znane sadne vrste, **ki pa jih po svetu pridelujejo kot zdravilne dodatke**. Tako poleg običajnih sadnih dreves gojimo še aronijo, šišandro, goji jagode, asimino, kivi, kaki in ameriške borovnice. Sadeži so zreli v takšnem vrstnem redu, da imamo **v sezoni** sveže sadje naravnost z dreves na razpolago **vse dni** v letu. Presežke pa sušimo, konzerviramo, predelamo marmelade in napitke ali pa jih zamrznemo.

Tudi vaš zelenjavni vrt je nekaj posebnega.

► Res je. Na zelenjavnem vrtu z ženo pridelava vso zelenjavo in začimbe za domače potrebe in ozimnico. Med zelenjavo rastejo tudi rožice in zelišča, ki pomagajo pri ekološkem vrtnarjenju. Nekaj zelišč posušimo ali pa iz njih pripravljamo tudi napitke, žena pa pripravlja tudi zdravilna mazila. Zelenjavo sem pričel vzgajati tudi na visokih gredah, saj je

Lojze in Francka Bradeško imata sveže domače sadje na voljo vse dni v letu.

prednost take pridelave večji pridelek z manj truda. Navodila za izdelavo sem dobil v strokovnih sadjar-skih brošurah. **Za zgodnejšo in poznejšo pridelavo vrtnin pa nam služi nov rastlinjak.**

Kaj vse vpliva na dober pridelek na vrtu in v sadovnjaku ?

► Za vzgojo in pridelavo sadja ter zelenjave je zelo pomembno tudi vreme. Veliko nasvetov za opazovanje narave sem dobil od starejših vaščanov. Ko sem začel saditi že prej omenjene nove sorte sadežev, sem se seveda vprašal, ali je podnebje pri

nas za gojenje teh rastlin sploh primerno. Na srečo doslej zaradi tega nismo imeli posebnih težav. Večjo težavo predstavljajo ptice, zato je večino teh sadežev pri dozorevanju potrebno prekrivati z mrežami.

Kako načrtuješ sejanje in sajenje vrtnin na vrtu in v sadovnjaku ?

► Za boljši pregled in kontrolo vsako leto naredim načrt gredic. Tako imam za leta nazaj kontrolo nad zasaditvami vrta in temu primerno kolobarim. Že deset let pišem tudi **vremenski dnevnik**, zraven pa pripišem še pomembne dogodke, ki so se zgodili doma in po svetu. Opazujem tudi obnašanje gozdnih živali, ki vedno naznanijo pravilno napoved vremena.

Trudim se, da je hrana ekološko pridelana, pa čeprav na račun manjšega pridelka in malo slabšega estetskega videza. Vse to delam z veseljem in srcem, ker se držim izreka, da je vrt tam, kjer ima človek srce. Pri delu mi veliko pomaga tudi žena.

Lojze, ogled vajinega zelenjavnega vrta in sadovnjaka me je res navdušil. Hvala za prijeten klepet in predstavitev. Doma pridelana zelenjava in sadje imata zagotovo najboljši okus, za nas vrtničarje pa je še posebej dragoceno tisto, kar zraste na domačem vrtu. Sprehod po sadovnjaku, ki ti v vsakem letnem času ponudi sveže, ekološko pridelano sadje, mora biti še poseben užitek. Upam, da bosta z ženo postala naša nova aktivna člana društva upokojencev in tako svoje dragocene izkušnje ponudila tudi vsem nam. Pri nas velja pravilo prostovoljcev, da kar znaš sam, nauči še druge in na ta način smo se drug od drugega že zelo veliko naučili. **Osebnе izkušnje so dragocenejše od prepisanih nasvetov.**

MINKA BERTONCELJ

Marinka Logar

Kdo menite je MINKA BERTONCELJ?

Prav imate. Minka Bertoncelj je bila vzgojiteljica v Vrtcu Škofja Loka. Vzgajala je naše otroke, ki se je spomnijo, saj jim ni bila samo vzgojiteljica, ampak kot mama.

Kot mlado dekle je v časopisu zasledila, da dekleta lahko opravljajo sprejemni izpit za vzgojiteljice. Prijavila se je kar sama in s potrdilom presenetila očeta, ki jo je nagovarjal za administrativno šolo. Ker si je uspešno izborila drugo pot, se je strinjal tudi oče in jo podprl. Tako je obiskovala in končala vzgojiteljsko šolo v Ljubljani, takoj nato pa nastopila službo v Vrtcu Škofja Loka.

Foto: Ivka Nardoni

Od vsega začetka je otroke zelo uspešno pripravljala na osvojitve športne značke, **ki se je kasneje preimenovala v Zlati sonček. Za 20 let vodenja te dejavnosti je prejela Zlato značko.** Kot priznanje za dolgoletno delo na področju telesne kulture je **prejela bronasto Bloudkovo značko.**

V 60. letih je postala ena od pionirk pri uvajanju male šole in bila pri tem prepuščena bolj ali manj lastni iznajdljivosti. V Poljanah in Gorenji vasi takrat še ni bilo vrtcev, zato je v teh krajih dvakrat tedensko vodila potujoči vrtec. Za svoje delo je prejela **Red dela s srebrnim vencem**.

Bila je dobra mentorica mladim vzgojiteljicam, ki so začenjale svoje delo. Vedno nasmejana in dobre

Foto: osebni arhiv

Minka na maturantskem plesu svojega vnuka Jana

volje je sprejemala vse izzive, ki so jo čakali. Upokojitev je pričakala v dobrem vzdušju, vendar se ni popolnoma poslovila od svojega poklica, ampak je še tri leta dvakrat tedensko na Lenartu vodila malo šolo in vrtec.

Že v rani mladosti je rada prepevala z otroki z vasi. Zboru se je pridružila že v nižji gimnaziji in na

vzgojiteljski šoli, kasneje pa je 15 let pela v ženskem komornem zboru Vrtca Škofja Loka.

Po njegovem razpustu so se trije zakonski pari združili v ansambel Lamprček, ki je deloval pet let. Žene so pele, moške pa igrali.

Takoj po upokojitvi se je vpisala v Društvo upokojencev Škofja Loka, kasneje pa se je pridružila Mešanemu pevskeemu zboru Vrelec, kjer veselo in z užitkom prepeva.

Nedavno je izgubila življenjskega sopotnika in pravi, da ji ravno prepevanje v zboru pomaga prebroditi to hudo izgubo.

Leta 1997 je postala članica Loškega odra, kjer je igrala vrsto let. S posebnim veseljem je odigrala vlogo, ki je bila pisana v njenem poljanskem narečju, ki ga obožuje in ga kot zaklad ohranja v svojem govoru.

Zelo rada se udeležuje v športu, še najbolj v namiznem tenisu. V sebi je dolgo nosila ljubezen do tenisa, vendar ga je začela trenirati šele po upokojitvi, saj prej ni imela časa. Začetki so bili malo težji, vendar je ta šport s pomočjo Majde Bohinc hitro osvojila. Sedaj že uspešno tekmuje za DU Škofja Loka. Ukvarja se še z drugimi dejavnostmi, zato ji večkrat primanjkuje časa. Hodi še na plavanje in telovadbo, poleg tega pa občasno popazi na kakega otroka, ki k njej radi prihajajo na kosilo, saj pravijo, da je njena hrana najboljša.

Če želi obdelati vrt, si mora čas ukrasti ali pa špricati kaj drugega.

Veseli smo, da so med nami še taki ljudje, ki vedno in povsod sejejo svojo srčno dobroto.

ALOJZ BERNIK

Besedilo in fotografije Julija Jenko

V tej številki glasila predstavljamo Alojza Bernika, ki zna kuhati kopo za pridobivanje oglja. Pobudo za njegovo predstavitev je dala prostovoljka, poverjenica in raznašalka našega glasila Marjanca Pleško, ki mu vsake tri mesece nese časopis.

Alojz Bernik živi na strmih pobočju pri Kozjekovih pri Sv. Barbari. V naše društvo

Alojza sva našla v gozdu nasproti domačije.

se je vključil leta 1993, njegova žena Pavla pa že tri leta prej. Zelo rada sta se udeleževala naših izletov, sedaj pa je žena že osem let v domu starejših v Škofji Loki, Alojz pa živi s sinom in njegovo družino na kmetiji. Je zelo zabaven možakar, vedno rad pripoveduje šale, rad pa tudi pleše. Generacija upokojencev se menja in pravi, da je prišel v leta, ko ne hodi več toliko okrog,

še vedno pa gre vsako leto z nami na martinovanje v neznano.

Doma na kmetiji je še vedno zelo delaven. Ko sva ga z Marjančinim možem Tonetom iskala, je bil v gozdu nasproti domačije. Kar dvajset minut sva hodila, da sva ga našla na mestu, kjer je postavljal kopo za pridobivanje oglja. Bil naju je zelo vesel, saj

Prva fotografija

oba dobro pozna. Takoj smo se začeli pogovarjati in se šaliti. Vprašala sem ga, če lahko slikam njega in nastajajočo kopo. Seveda je privolil in pripomnil, da so ga lansko leto že tudi snemali za televizijo. Ker sem pripravo kope videla prvič, nisem točno vedela, kaj naj ga vprašam. Zanimalo me je, koliko časa porabi, da pripravi tako kopo in da jo zakuri. Povedal je, da je treba že jeseni, ko podirajo drevje, po gozdu pobrati debelejšje in tanjše veje, ki niso primerne za drva. Zbere jih na kup in ko skopni sneg, kar je bilo letos bolj pozno, prične pripravljati kopo. Ko sva 24. aprila prišla s Tonetom na kraj ob poti na Tošč, je kopo že zaključeval. Opisal nama je celoten postopek od začetka. Najprej na tla v krog od zunaj proti sredini položi približno 10 cm debel špirovec oziroma moral. Potem v sredino naloži suhe veje in drva. Ko nastane okrogel kup, v kupolo skrbno nalaga debelejšje veje. Vse te veje morajo biti približno enako velike. Na prvi fotografiji lahko vidimo, kako polaga te debelejšje veje. Na koncu spodnji obroč kope obda s smrekovimi vejami, kar se tudi vidi na prvi fotografiji. Zgornji del veje prekrije s suhim listjem. Potem na celotno kopo naloži zemljo, ki jo je tudi pripravil že prejšnje leto. Nato na zemljo približno en meter od tal z deskami naredi obroč in ga podpre z drvami, da zavaruje zemljo pred zdrsom. To lahko vidimo na drugi fotografiji. Tako je kopa pripravljena za prižig. Najprej spodaj odstrani špirovec, ki ga je bil položil na začetku. Potem pripravi baklo, tako da na preklo navije krpo, jo polije z nafto in bencinom ter jo

prižge. Vtakne jo v spodnjo odprtino, ki je nastala, ko je odstranil špirovec. Tako se suhe veje in drva prižgejo. Iz sredine kope na vrhu gleda ven palica, ki pove, kje je sredina kope in tam je tudi odprtina. Skozi to odprtino z priostreno preklo bodlja in s tem dodaja zrak, da kopa v notranjosti tli. Poleg tega dodaja polena. Na začetku je porabil ostanke lanske kope, ker ponavadi zunanji obroč ne zogljeni popolnoma in polena uporabi še drugo leto. Kopo je zakuril 29. aprila. S prijateljico Marijo sva ga ponovno obiskali 2. maja. Povedal je, da je 1. maja šlo mimo te zanimive kope veliko ljudi, nekateri so prišli prav na njen ogled. Na drugi fotografiji lahko vidimo, kako se Lojze vzpenja proti vrhu kope, da dodaja polena in bodlja. Takrat je imel že sveža polena iz posebno trdega lesa nagnaja. V taki kopi je 25 m³ lesa, ki tli približno štirinajst dni. Ko ga vprašam, kdaj je v kopi že oglje, mi pove, da takrat, ko je kopa godna.

Na drugi fotografiji lahko vidimo, da so se odprtine za bodljanje od vrha pomaknile bolj proti dnu. To naredi tako, da z vrha odstrani zemljo in v kopo naredi luknje, da se iz njih kadi, nato pa zemljo

Druga fotografija

ponovno nasuje. Po barvi dima ve, kaj se dogaja v kopi. Če je dim sivkast, je tlenje ravno pravo, če je dim bel, pomeni, da kopa prehitro tli in jo mora polivati z vodo, če pa je živomoder pomeni, da je oglje že pripravljeno. Če hoče ogenj ugasniti, se kopa poseda, mora luknje, ki jih je napravil prej, zamašiti. Celoten proces traja štirinajst dni podnevi in ponoči. Vendar Lojze celoten potek in barvo dima že tako obvlada, da ga ne more nič presenetiti. Vprašala sem še, koliko oglja dobi iz take kope. Povedal mi je, da se je lansko leto zmotil za štiri vreče, ko je rekel, da jih bo dvesto. Ponovno sem ga obiskala 10. maja okrog 12. ure. Zjutraj je en del kope že odkril in pobral oglje ter

Tretja fotografija

z njim napolnil devet vreč, težkih približno dvajset kilogramov. Končno fazo sem si predstavljala povsem drugače, saj sem mislila, da se naenkrat odkrije celotna kopa in pobere vse oglje. V resnici pa Lojze odkrije le tisti del kope, na katerem po barvi dima ve, da se je že spremenila v oglje. Potem kopo na tistem delu odpre, pobere oglje in jo spet pokrije, ker bi sicer na drugem koncu ugasnila ali preveč zagorela. Tako dela, dokler ne pobere vsega oglja. Na tretji fotografiji vidimo polne vreče, ki jih je napolnil ob mojem obisku, in kup kope, ki

kopni, a na drugem koncu še vedno tli in se kadi. Ko sem se pripeljala k njemu, je dremal v avtu, zato sem naredila nekaj posnetkov, sedla na poleno in čakala. Počival je le dobre pol ure in takoj pogledal proti kopi. Presenetila sem ga, ko me je zagledal in takoj sva začela spet kramljati o oglju. Povem vam lahko, da to delo ni enostavno in da moraš imeti veliko prakse. Lojzetu lahko samo čestitamo, saj je konec maja dopolnil 83 let. Ko se pogovarjava in opazujeva dim, se v dimu kar naenkrat naredi vrtnec. Vprašala sem ga, kaj to pomeni. Odgovoril mi je, da to napoveduje slabo vreme. Ne boste verjeli, kakor hitro je to spregovoril, so že začele padati deževne kaplje. Zanimalo me je, ali dež nagaja pri oglarjenju, vendar je odgovoril, da ne, saj kopa veliko lepše tli, če je zemlja nekoliko mokra, ker sicer jo mora polivati z vodo. Hitro sva začela pokrivati papirnate vreče in kmalu je prišel njegov sin, ki jih je odpeljal domov pod streho, mene pa je odpeljal do avta, ki sem ga parkirala nižje na cesti. Kupila sem vrečo oglja, da ga preizkusim. Med vožnjo mi je sin ponosno povedal, da oče še vedno rad naredi kopo in jo tudi pospravi. Tudi on sam je bil presenečen, da oče lahko še vedno toliko dela. Pri zlaganju kope mu rad priskoči na pomoč tudi vnuk Uroš, ki ga bo mogoče kdaj tudi nasledil. Lojze, želimo Vam še mnogo zdravih let. Jeseni pa si le vzemite čas, da greste z nami na martinovanje.

V SPOMIN

ANTON JEŠE 1926 - 2013

Rodil se je v ugledni napredni družini Antona in matere Marije Ješe, roj. Tavčar, na Mestnem trgu 11 v Škofji Loki.

Elektronika je bila njegova služba, hobi in življenjski moto. Delovno pot je začel na Inštitutu za elektrozveze Ljubljana na vrhu ljubljanskega nebotičnika. Tehnološki del televizije je postal njegova aktivnost in strast. Že leta 1956, ko še ni bilo televizijskega programa, je kot 30-letni elektrotehnik, ki nikoli ni imel nobene zveze s politiko, predsedniku Titu predal prvi televizijski sprejemnik in mu razložil njegovo delovanje. Leta 1957 se je zaposlil na RTV Ljubljana, jeseni istega leta pa je skupaj z dvema sodelavcema odšel na polletno tehnično usposabljanje v Ameriko. Kmalu za tem so v Ljubljani začeli poskusno oddajati televizijski program. Tone je imel prvi televizor v Škofji Loki in ob prenosih smučarskih skokov iz Planice je bila njegova kuhinja polna »Placarjev,« ki so napeto spremljali skoke Recknagla in drugih junakov.

Na RTV je bil zadolžen za tehnološko delovanje in opremo studia. Ker je bila oprema zelo draga, deviz pa ni bilo dovolj, so po Tonetovih navodilih in načrtih velik del studijske opreme izdelali kar sami. Poseben izziv mu je bila barvna televizija, ki jo je hitro osvojil in prenesel v slovenski prostor. Napisal je tudi prvi slovenski priročnik o barvni televiziji, ki so ga uporabljali tudi študentje Fakultete za elektrotehniko. Bil je avtor večjega števila prijavljenih patentov in izboljšav s področja televizijske tehnike.

Po upokojitvi leta 1992 je postal član Društva upokojencev Škofja Loka.

Julija Jenko

KULINARIKA NA LOŠKEM OBMOČJU V PRETEKLOSTI

Maruša Mohorič

Za krožek etnologije, ki je bil v šolskem letu 2012/13 razpisan pri naši univerzi za tretje življenjsko obdobje, je bilo kar veliko zanimanja. Naša mlada mentorica, sveža diplomiranka Katarina Sekirnik se je zelo trudila, da bi bile delavnice čim bolj zanimive. Udeleženske krožka smo si ogledale bogato etnološko zbirko v Loškem muzeju in obiskale center DUO, kjer se s svojimi bogatimi izkušnjami predstavljajo različni rokodelci. Za nameček smo izvedele, da gre pri krožku za izobraževanje v okviru izmenjave prostovoljcev s Ciprom, kjer bodo naši prostovoljci na obisku na Cipru Škofjo Loko in Slovenijo predstavili svojim vrstnikom.

Etnologija je zelo široko in bogato področje, zato smo se za začetek posvetile spoznavanju kulinarike na loškem območju v preteklosti. To je od nas mlajših študentk zahtevalo tudi terensko delo, **Meri Bozovičar pa je nalogo opravila kar iz glave. O življenju na podeželju, navadah in običajih, prehrani ter peki dobrot, tudi kruha in potic, je napisala šest strani dolg referat. Njeno pripovedovanje o časih pred drugo svetovno vojno je zelo zanimivo, zato sem se z veseljem pogovarjala z njo.**

Začniva s spomini na tvoje otroštvo in peko kruha in potic. Kdaj si začela peči kruh in kakšen je bil? Nam lahko zaupaš kakšen recept?

► Doma smo imeli gostilno in kmetijo, poleg tega nas je bilo v družini devet, zato sem se marsičesa naučila kot otrok. Kruh smo pekli dvakrat na teden iz 7 kg bele moke in 10 dag kvasa. Kvas smo nadrobili v poseben lonček, dodali malo moke in žličko sladkorja ter ga pustili vzhajati. Moki smo dodali vzhajani kvas, dolili toplo vodo, premešali in dodali dve pesti soli. Testo smo pustili vzhajati, med tem pa smo pripravili peharje in jih pokrili s toplimi hlebencami. Potem smo testo zgnetli v hlebčke, natehtali po en kilogram in jih položili v pripravljene peharje ter vse pokrili s toplim prtom, da je testo ponovno vzhajalo. Vsak hlebček smo položili na pomokan lopar, dvakrat počez in dvakrat naravnost zarezali v testo ter ga položili v že pripravljeno peč, zakurjeno z butaro. Hlebce smo pekli eno uro, potem pa smo jih zložili pokonci, enega poleg

drugega, pokrili, da so se shladili in jih odnesli v klet na police. Vedno smo pekli bel kruh, jaz pa sem nesla svoj hlebček v Bodovlje, kjer sem ga zamenjala za črn kruh, ki se mi zdel zelo dober. Pekli smo tudi potice in šarklje. Vse recepte iz mladosti še vedno uporabljam.

Zelje, zlasti kislo, je bilo ena pomembnejših jedi v prejšnjih časih. Še danes je zelo priljubljeno in uporabno, pravijo pa tudi da zelo zdravo. Kako ste ga pripravljali in za kaj vse ste ga uporabljali?

► Kisanje zelja je bilo posebno jesensko doživetje,

Avtorica teksta v pogovoru z Meri, zbirateljico in ljubiteljico etnologije

Foto: Nevenka Mandić Orehek

še posebej za nas, otroke. Morali smo si namreč zelo natančno umivati noge, saj smo zelje tlačili z bosimi nogami. Na naših njivah smo pridelali veliko zelja in repe, vse pa smo tudi sami kisali. Oče je ribal zelje na velikem ribežnu, mami je vsako plast posebej solila, dodala kumino in brinove jagode, otroci pa smo tlačili. Pri polnem čeburu je zgoraj morala nastati zeljnica. Čeber smo pokrili z deskami, nanje položili nekaj težkih kamnov in ga dali v shrambo s svežo zemljo, kjer je bilo dovolj hladno. Po treh tednih je bilo zelje pripravljeno za uporabo. Repo pa smo kisali v manjšem, približno desetlitrskem lončenem loncu. Potrebno jo je bilo le posoliti in potlačiti s tolkačem. Zelje smo uporabljali kot prilogo k pečenicam in krvavicam, okusno je bilo s pretlačenim krompirjem, kuhali smo ga s celim fižolom, običajna jed pa je bila tudi kislo zelje z ješprenjem (mešanica). Na zelo podobne načine smo uporabljali tudi kislo repo.

Kaj ste poleg repe in zelja še jedli v vašem otroštvu? Je bil nedeljski jedilnik zelo drugačen od jedilnika drugih dni v tednu?

► Za zajtrk smo imeli mleko ali belo kavo, zraven pa medlo, polento, koruzni sok ali žgance, ki so bili lahko beli, koruzni ali ajdovi ter zabeljeni na različne načine. Po vojni smo na polento večkrat namazali breskovo marmelado, ki smo jo dobili v paketih UNRA. Da se lahko maslo namaže na kruh, sem

Foto: Nevenka Mandić Orehek

Del zbirke starih kuhinjskih in drugih potrebščin, ki jih zbira Meri Bozovičar.

ugotovila šele med drugo svetovno vojno (1941), ko so Nemci prišli na zajtrk in vprašali, če imamo maslo in marmelado. To mi je bilo tako všeč, da sem si večkrat izprosila takšen zajtrk. Ob nedeljah smo za kosilo vedno skuhali velik lonec goveje juhe, v katero smo običajno zakuhali domače rezance, zdrobove žličnike, vranične cmočke, drobnjakove štrukeljce ali pa svaljke. Glavna jed je bila goveje meso, kuhano v juhi, s sladkim zeljem. Ob sobotah smo skuhali večjo količino golaža in vampov, kar smo postregli tudi v gostilni. Med tednom smo kuhali juho pržganko, ki smo jo pripravili tako, da smo na masti prepražili moko in kumino, zalili z vodo, osolili in dodali žvrkljano jajce. Jedli smo tudi fižolovo juho, ješprenj, razne mešanice, rižev in zdrobov narastek ter kompot iz svežih jabolč ali suhih krljev jabolč in hrušk. Večkrat smo pripravili telečjo obaro z ajdovimi žganci, okusen je bil jabolčnik s krompirjevimi žganci in pljučka v omaki s kruhovimi cmoki ali pljučka s krompirjem kot obara. Radi smo imeli krompirjevo juho in palačinke ter omlete s kompotom. Poleti smo vedno imeli kislo mleko, v času kolin pa smo obvezno kuhali šaro.

Meri nam je pripovedovala o različnih jedilnikih in posebnih jedeh za različne praznike, o peki dobrot, ki smo jih ohranili do današnjih dni in nam še vedno

teknejo, kot so orehova in rozinova potica, šarkelj, poparjene preste, jedeh v času košnje, jedilnikih za otroke in bolne, o znanih in manj znanih sladica, ki jih še poznamo ali pa tudi ne več ter o življenju in navadah, ki so jih imeli in jih ni več. Zanimive so tudi začimbe in njihova uporaba ter nabiranje zdravilnih rastlin za čaje vseh vrst. Porodnice so prve dni po porodu nujno morale dobiti kurjo juho z nudeljci, za moč pa so pile šodo, ki so ga pripravili tako, da so belo vino, vodo, sladkor in jajce penasto umešali na vročem ognju in popili še vroče. Ob krstu je mlada mamica dobila pleteno mlečno štruco.

Meri je zelo zanimiva in pristrčna gospa, njeno bogastvo so znanje in izkušnje. Še vedno se zelo rada izobražuje in je zelo dobrovoljna ter pripravljena za delo, pomoč in akcije. Zanima jo umetnostna zgodovina, ki jo je odkrila po upokojitvi. Uči se angleščino, je prostovoljna kulturna mediatorica v loškem muzeju, kjer dela vsaj enkrat na teden in pripoveduje zgodbe svojega življenja. Udeležila se je izobraževanja iz retorike in kreativnega pisanja, sodeluje pri nastajanju glasila Mi o sebi. Že osmo leto obiskuje bralni krožek Beremo z Manco Košir, kjer vsako sezono preberejo in predstavijo vsaj 15 knjig in zbira gradivo o pesnici Neži Maurer. Zanima jo etnologija, predvsem stari običaji in navade, za katere pravi, da bi jih morali več zapisati, da se ne bi pozabile. Rada hodi tudi v Marinkino knjižnico in bere knjige za bralno značko. Obiskuje kulturne prireditve, hodi v gledališče, muzeje in na razstave. Tudi na potovanja po domovini in tujini se odpravi. Zaradi njenega vrta in skalnjaka pri domači hiši pa človek ostrmi, samo gleda in se čudi.

V svojem referatu je napisala precej receptov. Prepričana sem, da vam jih bo povedala, če jo boste le vprašali. Iz lastne izkušnje pa vem, da peče enkratno ocirkovko in vedno ima na zalogi domače piškote. Vesela sem, ker jo poznam.

• Vsi hranimo na knjižnih policah knjige, ki smo jih prerasli, pa jih ne moremo zavržiti. Med svojimi listi namreč hranijo našo mladost, kot cvetje, ki smo ga stisnili za herbarij nekega skoraj pozabljenega poletnega dne.

(Marion C. Garretty)

33. ŠPORTNO REKREACIJSKE IGRE SO V POLNEM TEKU NAŠI NASTOPILI V 6 DISCIPLINAH

Ivan Hafner

Od januarja do začetka maja 2013 je v okviru 33. ŠRI potekalo kar šest disciplin, v katerih so nastopali naši tekmovalci.

Tekmovanje v SMUČARSKIH TEKIH je bilo 17. februarja 2013 v nordijskem centru v Žireh. Udeležba je bila zelo dobra. Nastopilo je dvanajst dvočlanskih moških ekip, med njimi dve naši, in pet ženskih, med njimi tudi ena naša. V ekipni konkurenci, ki se tudi točkuje za končno uvrstitev, so se naši, glede na močno konkurenco, odrezali zelo dobro. **Naša I. moška ekipa, v kateri sta tekla Srečo Pirman in Brane Korenčan, je bila peta, naša II. ekipa z Mirkom Pintarjem in Emilom Satlerjem pa enajsta. V ženski konkurenci sta tekačici Urška Bizjak in Tina Ušeničnik zasedli četrto mesto.** Poznala se je odsotnost Jožice Anžel, sicer bi bila naša ekipa v vrhu.

Teki se štejejo tudi za posamično medobčinsko prvenstvo po starostnih kategorijah. Naši štirje tekači so bili vsi v kategoriji od 61 do 70 let. **Premočno je zmagal Srečo Pirman pred Branetom Korenčanom.** Vsi štirje so si prislužili točke za najrekreativca.

Naši dve tekačici sta bili v kategoriji nad 60 let edini. **Zmagala je Urška Bizjak pred Tino Ušeničnik.**

Treba pa je tudi povedati, da je imela Urška med vsemi 12 tekačicami tretji čas in si je tudi v tekmi za najrekreativko prislužila lepo število točk.

Tudi BADMINTON je bil 17. marca 2013 v Žireh. Nastopili so samo moški in sicer šest dvočlanskih ekip. Jože Ramovš in Boris Pešelj sta se srčno borila, a proti mladim treniranim igralcem nista mogla izveči več od šestega mesta.

TREKING je potekal 23. marca 2013 s startom na Križni gori in progami daleč po okoliškem hribovju. Proge so bile različnih težavnostnih stopenj in dolžin. Treking je novejša panoga na ŠRI, naši tekmovalci so sodelovali prvič. Sistem je nekoliko zapleten. Tekmuje se v treh kategorijah. Najzahtevnejša je **ultra**

kategorija na 40 km, ki prinaša največ točk za prijavljene iz naše UE. Sledi ji **pohodniška kategorija na 20 km**, ki prinaša drugo največje število točk. Tretja, bolj družinska, je **aktivna kategorija na 10 km** z najmanj točkami. Tekma je odprtega tipa, nastopa lahko vsak, ki se prijavi, tudi če prihaja iz občin izven naše UE, vendar točke dobijo le tekmovalci oz. ekipe iz občin naše UE.

Skupna udeležba je bila dokaj velika. V ultra kategoriji je nastopilo 35 tekmovalcev, v pohodniški 81

in v aktivni kategoriji 45 udeležencev, vendar je bilo ekip, ki so bile prijavljene za 33. ŠRI, znatno manj. **Vseh naših 12 tekmovalcev in tekmovalk je nastopilo v pohodniški kategoriji 20 km.**

Tekmovalo je 10 moških dvočlanskih ekip, od tega tri naše, in 5 ženskih ekip, tudi tri naše.

Pri moških je zmagala ekipa Zavod šole, ki je edina tekmovala v ultra kategoriji, ostale so bile od druge. **Naša**

dvojica Srečo Pirman in Pio Lapajna je zmagala v pohodniški kategoriji, a bila v skupni uvrstitvi za točkovanje na drugem mestu. Tretje mesto pa je zasedla naša druga ekipa v postavi Mirko Pintar in

Brane Korenčič, Srečo Pirman in Cveto Tavčar

Foto: Emil Satler

Tina Ušeničnik in Urška Bizjak

Foto: Emil Satler

Foto: arhiv Jana Bešter

Orientacijski tek – kros: Pio Lapanja, Srečo Pirman, Tina Ušeničnik, Mirko Pintar, Urška Bizjak, Jana Bešter, Ana Jelovčan. Spodaj: Roman Hartman, Brane Korenčič, Ramo Harbaš, Jožica Anžel

Nadaljevanje s prejšnje strani

Brane Korenčič. Roman Hartman in Ramo Harbaš sta bila peta. Točke nam je prinesla le najboljša ekipa, ki je osvojila 85,7 točk

Med ženskimi dvojicami je zmagala dvojica Urška Bizjak in Ana Jelovčan, pred našima Jožico Anžel in Tino Ušeničnik. Urška in Ana sta osvojili maksimalnih 100 točk. Erika Hafner in Jana Bešter sta bili peti.

Polna udeležba in odlični rezultati naših so vredni vse pohvale, udeležba v novi disciplini pa je bila zelo uspešna.

STRELJANJE Z ZRAČNO PUŠKO

je potekalo 6. aprila 2013 v Škofji Loki na strelišču v stari kasarni.

Udeležba ni bila posebno številna, saj je nastopilo pet moških tričlanskih ekip in en posameznik ter tri ženske ekipe, od katerih je bila ena nepopolna. Skupaj je bilo premalo tekmovalcev, da bi se tekmovanje točkovalo.

Pri moških je seveda **zmagala naša druga ekipa, za katero so streljali Pavle Jereb, Henrik Peternelj in Janko Demšar. Tesno za njimi je bila naša prva ekipa, za katero so streljali Edvard Horvat, Milenko Štimac in Franc Prezelj.**

V posamični konkurenci nad 55 let je postal medobčinski prvak Milenko Štimac s 175 krogov.

Pavle Jereb je bil z istim izidom drugi, sledili so pa vsi drugi naši strelci. Ker se streljanje točkuje tudi za najrekreativca, so si nabrali lepo število točk.

Med strelkami posamično,

ker se ekipno ni točkovalo, je

postala prvakinja Nevenka Mandić Orehek z absolutno najboljšim rezultatom, saj je zadela kar 176 krogov, za kar ji iskreno čestitamo. Druga je bila **Francka Demšar Mesec.** Vse naše strelke so osvojile veliko točk za najrekreativko.

Strelci so bili tudi tokrat zelo uspešni.

Foto: Janko Demšar

Naša strelska prvaka

ŠAH

so odigrali 14. aprila 2013 na Podnu.

Ker so nastopile le tri naše ekipe in ekipa Domela, so odigrali vse medsebojne dvoboje. Zmagala je naša prva ekipa, v kateri sta igrala **Jože Rupar in Miha Šmid.** Druga je bila naša druga ekipa, v kateri sta igrala Lojze Kalan in Jože Drnovšek. Ta razpored se po pravilih ne točkuje kot običajno, marveč po pravilih, ki so bila dopolnjena letos, tako da je naša prva ekipa prejela le tolažilnih 30 točk.

PRSTOMET I.

je potekal v veliki dvorani Poden dne 20. aprila 2013.

V moški konkurenci je bila solidna udeležba

10-ih dvočlanskih ekip. **Naša prva ekipa v postavi Boris Pešelj in France Prezelj in naša druga ekipa v postavi Peter Zakotnik in Miro Kejžar sta presenetljivo zasedli prvo in drugo mesto.** Naša tretja ekipa v postavi Vasilij Kosec in Ivan Hafner je bila deveta.

Udeležba pri ženskah je bila tudi tokrat skromna, tako da ekipnih točk niso razdelili. Med tremi ekipami je bila naša najboljša Ivanka Prezelj in Jožica Zakotnik.

Foto: arhiv Ivan Hafner

France Prezelj, Peter Zakotnik, Miro Kejžar in Boris Pešelj

Druga tekma v prstometu v okviru 33. ŠRI bo junija 2013 v Žireh, tretja pa jeseni v športnem parku Rovn v Selcah.

Loški upokojenci smo bili v tem delu 33. ŠRI prav gotovo blizu najvišjega možnega števila ekipnih točk. Če bomo tako uspešni tudi v nadaljevanju, bomo blizu našega cilja.

**ZAVOD ZA ŠPORT
ŠPORTNA ZVEZA
ŠKOFJA LOKA**

Podlubnik 1c
4220 Škofja Loka
T 04 515 70 70
z.zs.loka@siol.net
www.zsport-skloka.si

ORGANIZIRALI SMO PRVENSTVO UPRAVNE ENOTE ŠKOFJA LOKA V VELESLALOMU NA STAREM VRHU

Ivan Hafner

Za organizacijo tradicionalnega VSL za prvenstvo loške regije je bilo letos na vrsti naše društvo. Ob spominu na lansko tekmo, ki je bila sredi marca, ko smo vozili po mešano snežno ledeno blatni progi, smo malo pohiteli in jo uspešno speljali 26. februarja 2013 na Greblici na Starem vrhu.

Tehnični del veleslalomu je brez težav izpeljala ekipa SK Poljane.

Prijavilo se je 55 smučarjev in smučark, nastopilo pa jih je 48, in sicer 13 v ženski in 35 v moški konkurenci. Največ je bilo tekmovalcev iz našega društva, skupaj 16.

Kljub odsotnosti poškodovanih smučark Nežke in Irene so naši tekmovalci dosegli odlične rezultate. V ženski konkurenci je nastopilo šest naših smučark. V kategoriji od 66 do 70 let je zmagala Francka Tušek pred Smiljano Oblak, v kategoriji do 65 let je bila naša najboljša Stanka Pintar na četrtem mestu. V moški konkurenci je v kategoriji nad 75 let zmagal prekaljeni Ciril Pleško pred Dragom Jazbecem, v kategoriji od 71 do 75 let pa prepričljivo odlični

Ciril Pleško in Drago Jazbec

Foto: arhiv Ivan Hafner

Franč Guzelj, izvrstno pa se je odrezal tudi vodja naše alpske sekcije Roman Berčič. V kategoriji od 66 do 70 let je bil naš najboljši Janko Podrekar na sedmem mestu. V najmlajši kategoriji do 65 let smo bili spet izvrstni, saj je Boris Vodopivec vse ugnal v kozji rog in zmagal. Na zelo dobrem tretjem mestu je bil Tine Eržen.

Kmalu po končani tekmi smo razglasili rezultate, podelili medalje in se okrepčali z divjačinskim golažem, ki ga je bilo treba ustrezno zaliti. Lep smučarski dan smo zaključili zadovoljni z rezultati in organizacijo.

STRELSKO TEKMOVANJE PZDU

Ivanka Prezelj

Tudi letos je DU Škofja Loka organiziralo pokrajinsko prvenstvo DU Gorenjske v streljanju z zračno puško, ki je bilo 18. aprila 2013. Tekmovanje je potekalo na dveh streliščih. Strelsko društvo Kopačevina na Trati je izvedlo tekmovanje v ženski konkurenci, moški del pa se je pomeril na strelišču Strelskega društva Škofja Loka.

Kljub vabilom so se prvenstva s celotne gorenjske regije udeležile le tri ženske ekipe. **Prvo mesto je dosegla ekipa DU Škofja Loka s 489 krogi v sestavi Nevenka Mandić Orehek, Francka Demšar Mesec, Ivanka Prezelj in Julija Jenko.** Nevenka Mandić je bila med dvanajstimi tekmovalkami **najboljša tudi med posameznicami**, Francka Demšar je zasedla nehvaležno četrto mesto, šesta je bila Ivanka Prezelj, deveta pa Julija Jenko. Ekipno se je na drugo mesto uvrstila ženska ekipa DU Jesenice, tretje mesto pa je pripadlo strelkam DU Tržič.

Pri moških je sodelovalo deset ekip. **Prvo mesto so osvojili strelci DU Škofja Loka s 529 krogi.** Drugo mesto so zasedli DU Žerjavčki iz Trzina, tretje mesto

Prehodni pokal PZDU smo osvojili strelke in strelci DU Škofja Loka.

Foto: arhiv Ivan Hafner

pa DU Jesenice. Od skupaj 38 strelcev je zmagal domačin **Janko Demšar**. **Gorenjski podprvak je Franc Brečko** iz Trzina, **tretji je Milenko Štimac** DU Škofja Loka. Do sedmega mesta si sledijo domačini Pavle Jereb, Edvard Horvat, Jelko Pešec in Franc Prezelj. Henrik Peternelj pa je dosegel 17. mesto.

Letos je PZDU podelila tudi prehodni pokal, ki smo ga osvojili strelke in strelci DU Škofja Loka. Za prehodni pokal se namreč seštevajo rezultati ženskih in moških ekip posameznih društev. Predstavnik PZDU Gorenjske Franci Pretnar nas je pohvalil za organizacijo in izvedbo tekmovanja ter hitro objavo rezultatov. Povedal je, da tega še niso doživeli nikjer. Ponavadi morajo dolgo čakati na rezultate, pri nas pa smo s podelitvijo začeli nekaj minut pred najavljeno uro. Kljub temu da si vsak želi najboljši rezultat, si vedno z veseljem sežemo v pozdrav, si izmenjamo tudi novice o zdravstvenih težavah, o sreči, ki jo prinašajo vnuki, in se čim bolj zbrano odpravimo na

strelsko mesto. Med zadetki so tudi taki, ki jih nismo veseli, ker segajo izven črnega kroga v svetli del tarče. Kljub temu smo na koncu vsi prepričani, da je najpomembnejše, da še pridemo skupaj, se družimo ter skupaj posedimo ob prigrizku in dobri kapljici. Moja osebna zdravnica mi je povedala, da sodobne raziskave kažejo, da je strelski šport zelo priporočljiv za starejše ljudi, ker se z njim razgibajo tako telesno kot psihično in tako ohranjajo dobro kondicijo. Zato ne odlašajte in se nam pridružite na obeh streliščih v Škofji Loki. Pridite in preizkusite ostrino svojega očesa, zbranost duha in telesno zmožnost. Pomagali vam bomo.

KEGLJAČI SO NEUMORNI

Ivan Hafner

KONČALA SO SE MEDOBČINSKA PRVENSTVA SEZONE 2012/2013.

Februarja, marca in aprila 2013 so se končala še vsa ostala medobčinska kegljaška tekmovanja.

Moški posamezno so nastopali v enotni kategoriji, ne glede na starost in registrirani tekmovalci ter rekreativci skupaj. V prvem krogu je nastopilo 53 kegljačev, najboljših 16 pa **je nastopilo v finalu.**

Od 14 naših kegljačev so se v finale te močne konkurence uvrstili trije. V finalu je bil naš najboljši Tine Uršič, ki je zasedel zelo dobro osmo mesto. Franc Žontar je bil enajsti, Stane Gaber pa petnajsti.

Tudi pri moških dvojicah je bila kategorija enotna. V prvem krogu je nastopilo 22 dvojic, naši pa so nastopili v petih dvojicah. 12 najboljših dvojic se je pomerilo v finalu, med njimi dve naši. Peter Mravlja in Franc Žontar sta zasedla odlično 4. mesto in premagala vrsto dvojic registriranih tekmovalcev.

Uspešna je bila tudi dvojica Jože Primožič in Roman Selan, ki je bila 12.

Med ženskimi dvojicami je nastopilo 7 parov, od tega kar 4 naši. Med finalistke se je uvrstila tudi naša dvojica **Smiljana Oblak in Zdenka Gaber, ki sta bili odlični drugi.** Zmagali sta Ivka Nardoni in Lidija Vintar, obe prvoligaški kegljačici in v preteklosti članici reprezentance.

Nastopilo je 14 mešanih dvojic, od teh je bilo 5 naših. V finalu je nastopilo 8 dvojic, med njimi sta bili 2 naši. Naša dvojica Smiljana Oblak in Peter Mravlja sta bila izvrstna druga, podrla sta kar 2196 kegljev, kar je le borih šest manj od priznane dvojice Jure Hajnrihar in Lidija Vintar. S šestim mestom sta presenetila Slavka Plestenjak in Tine Uršič.

TRADICIONALNI PRIJATELJSKI DVOBOJ Z DU JESENICE

Zadnji prijateljski dvoboj v tej sezoni je bil 27. marca 2013 na kegljišču na Podnu.

Kot vsa zadnja leta nam Jeseničani tudi tokrat niso mogli do živega.

Iz vsakega društva so nastopile ekipe štirih kegljačic in štirih kegljačev.

Dvoboje smo dobili z rezultatom 5:3, torej še kar izenačeno.

Skupni rezultat je bil 4087 : 3885 in naši so premočno zmagali z razliko kar 202 keglja. K temu je največ prispeval naš Peter Mravlja, ki je podrl

neverjetne 604 keglje. Zanimivo je, da je bila pri gostih najboljša kegljačica Angelca Rupnik, ki je podrla 515 kegljev. Skupni izid je bil tako 7 : 3.

Med dvobojem je vladalo tekmovalno, a prijetno prijateljsko vzdušje.

Spomnili smo se pred kratkim preminulega Janka Kavalara, ki je dolga leta vodil jeseniške kegljače, upokoјence in pozdravili novega vodjo Zorana Krejiča.

Za prijetno popoldne smo prejeli pisno zahvalo in željo po skorajšnjem snidenju na Jesenicah.

PIKADO

Julija Jenko

Gorenjsko prvenstvo v pikadu je potekalo 5. aprila 2013 na Kokrici, organiziralo pa ga je Društvo upokojencev Kokrica.

Za naše društvo je nastopila ženska ekipa v sestavi **Cveta Škopelja, Marija Marinšek, Katja Galof in Julija Jenko**. Od štirinajstih ekip smo zasedle **peto mesto**. Od 56 tekmovalk v posamični konkurenci je bila Cveta Škopelja četrta, Julija Jenko pa osma.

Za moško ekipo so tekmovali **Franc Prezelj, Milenko Štimac, Janko Demšar in Adi Kočar**. Od šestnajstih nastopajočih ekip so zasedli **deseto mesto**. V posamični konkurenci 64 tekmovalcev je bil Franc Prezelj osemnajsti, Milenko Štimac pa triindvajseti.

Skupni seštevek rezultata ženske in moške ekipe nam je prinesel **šesto mesto**.

PINKPONKAŠI ZAKLJUČUJEJO SEZONO

Ivan Hafner

Klubske prvenstvo

Letošnje klubske prvenstvo je bilo močno okrnjeno, največ zaradi zdravstvenih in osebnih težav.

Naših pinkponkašic je bilo sicer na treningih pet ali šest, prvenstvo pa so zaključile le tri.

Ponovno je prvakinja Urška Bizjak, pred Minko Bertoncely in Tončko Celar, a borbe so bile izenačene. Vse tekme so se končale s 3:2.

Med moškimi smo zaradi zdravstvenih težav izpadli kar trije, tako da je klubske prvenstvo zaključilo sedem igralcev.

Kot vedno doslej je **društveni prvak tudi letos Jano Rant**. Pač pa se je na mesto **podprvaka letos prebil naš vodja sekcije Jure Posavec**. Tretji je bil Emil Rant, sledijo pa Boris Pešelj, Franc Prezelj, Andrej Pirc in Miro Krek.

Še nekaj naših članov je redno hodilo na rekreacijo, a se še niso odločili za tekmovalno igranje.

Medobčinska liga

Naša ekipa DU Škofja Loka je sodelovala v 9-članski ligi in zasedla za naša leta med mlajšimi solidno 8. mesto. V ekipi so igrali Jure Posavec, Emil Rant, Franc Prezelj in Miro Krek.

Veterani ŠD Partizan, praktično vsi naši upokojenci, pa uspešno nastopajo tudi v Gorenjski veteranski ligi.

PZDU Gorenjske v namiznem tenisu

Prvenstvo je potekalo 9. aprila 2013 v Šenčurju. Sodelovalo je 14 društev.

Nastopilo je deset naših, od tega osem moških in dve ženski. Dosegli so zelo solidne rezultate.

Najboljši med moškimi je bil v kategoriji 66 – 70 let Jano Rant. Emil Rant je bil peti do šesti. V kate-

goriji **do 65 let je bil Janez Starman odličen, tretji do četrta**, prav dobra, peta do šesta sta bila Peter Kalan in Jure Posavec, Boris Pešelj pa je bil sedmi do osmi.

Žal v dveh kategorijah najstarejših nismo imeli predstavnikov.

V kategoriji **moških parov** do 70 let (dejansko pa so bili v tej kategoriji vsi pari) sta bila **odlična Jano Rant in Jure Posavec**, bila sta **tretja do četrta**, sedma do osma sta bila Peter Kalan in Boris Pešelj ter Emil Rant in Janez Starman, deveta do deseta pa še Franci Prezelj in Miro Krek.

V številčno skromni, kvalitetno pa močni enotni **ženski konkurenci**, sta se naši dve odločno borili in dosegli soliden rezultat. **Urška Bizjak je bila tretja do četrta, Minka Bertoncely pa peta**.

V kategoriji ženskih parov sta bili Minka in Urška drugi.

Tokrat se je tekmovanje ocenjevalo tudi za prehodni pokal skupnega zmagovalca.

Pokal je osvojilo DU Javornik Koroška Bela, ki je zbralo 72 točk, pred DU Kranj (66 točk). **Naši so bili z osvojenimi 63 točkami tretji med 14 ekipami**.

Naj kot zanimivost povem, da sem nekaj zadnjih prvenstev Gorenjske neuradno ocenjeval rezultate in bi bilo naše društvo vselej prvak! Analiza vzrokov, da smo bili tokrat le tretji, pove, da v starejših kategorijah nismo imeli predstavnikov in da smo imeli premalo predstavnic v ženski kategoriji.

Za dodatek pa še tole: Vodja našega Odbora za namizni tenis, Jure Posavec ne le, da uspešno vodi naš odbor, vodi celotno sekcijo rekreacije pri ŠD Partizan, poleg tega pa pridobiva licenco za trenerja namiznega tenisa, vse na lastne stroške. Vse pohvale vredno!

BALINARJI DU ŠKOFJA LOKA GORENJSKI PRVAKI za leto 2013

Ivan Hafner

DU Jesenice je v torek, 21. 5. 2013 in v sredo, 22. 5. 2013 organiziralo prvenstvo PZDU Gorenjske v balinanju. V torek so nastopile ženske, v sredo pa moške ekipe.

V ženski konkurenci je nastopilo deset ekip. Naša ekipa je začela odlično in se prebila v finale štirih ekip, vendar so na koncu ostale **četrte**, kar je glede na konkurenco solidno. Zmaga je pripadla bali-narkam DU Kranj.

V moški konkurenci pa je nastopilo kar štirinajst ekip. Naši so napravili pravi podvig, saj so po šestih zmagah brez poraza prišli najprej v finale, nato pa so osvojili prvenstvo Gorenjske. Za ta odlični rezultat si zaslužijo vso pohvalo in iskrene čestitke. Za seboj so pustili DU Kamnik, DU Komenda in vse ostale.

Še posebej pa so nas balinarke in balinarji razveselili z osvojitvijo prehodnega pokala Gorenjske za skupno razvrstitev ženske in moške vrste.

Domov so prinesli lep prehodni pokal, kar pa je velika obveznost za vnaprej.

V ženski ekipi so balinale Smiljana Oblak, Ivanka Prezelj, Tončka Dolinar, Anica Košir in Marica Sorčan.

Foto: Ivan Hafner

Prvaki Gorenjske.

V moški ekipi so se borili Peter in Ivo Zakotnik, Janez Fic, Miro Kejžar in Pavle Stanonik.

Tudi v bodoče jim želimo obilo športnih uspehov.

KOLESARSKI PODVIG URŠKE BIZJAK

Kolegica Alenka Dolenc nam je posredovala navdušeno sporočilo o kolesarskem podvigu naše članice Urške Bizjak in njenega moža Martina. Njen zapis veliko pove o tem, zakaj je odlična športnica v tako dobri kondiciji.

Foto: Nevenka Mandić Orehek

Kaj pravite na to? Si to sploh lahko predstavljate? Za mene je to čista fantastika, moji možgani tega niso sposobni razumeti. Pa vendar je res in naša Urška to zmore. To je zapisala v pismu.

Zadnje dni sva prekolesarila naslednjo pot.

Včeraj, 1. maja - Od doma do Ljubljane, nato po Dolenjski cesti do Grosupljega, Višnje Gore, Ivančne Gorice, Trebnjega, Otočca, Šentjerneja, Kostanjevice, Čateža, do Globočic. Tam sva doživela čudovit sprejem. Bogato sva bila postrežena. Names-titev je bila udobna, tako da sva prijetno zaspala na kmečkem turizmu s polnim želodcem dobrot.

2. maja - Povratek iz Globočice, skozi Cerklje, Krško in Sevnico, nato pa ob Savi do Dolskega, mimo Ljubljane, Sore. V obeh dneh sva opravila 290 km. Ugotovila sem, da se lahko kolesari tudi v dežju. Nisem utrujena, sem pa precej navdušena.

Ob takih podvigih ni nič nenavadnega, da se Urškini odlični športni dosežki kar vrstijo in da si je prislužila zasluženi naslov naj športnice v lanskem letu. Upamo, da ji bo to uspelo tudi letos.

PROGRAM IZLETOV, LETOVANJ IN PRIREDITEV 2013

Dan	Relacija	Vrsta prireditve	Dan	Relacija	Vrsta prireditve
29. 6.	Piknik DU	družabna	sept.	Terme Fojnica-BiH (<i>prijave maja</i>) letovanje	aktivni izlet
3. 7.	Debeli rtič	kopalni izlet	sept/okt.	Trgatev-obiranje grozdja	aktivni izlet
10. 7.	Debeli rtič	kopalni izlet	okt.	Međugorje	
17. 7.	Debeli rtič	kopalni izlet		- obiranje mandarin	turist.-aktivni izlet
24. 7.	Debeli rtič	kopalni izlet	9. 10.	Mala Nedelja	kopalni izlet
31. 7.	Debeli rtič	kopalni izlet	23. 10.	Topolšica	kopalni izlet
7. 8.	Debeli rtič	kopalni izlet	9. 11.	Martinovanje	družabna
14. 8.	Debeli rtič	kopalni izlet	20. 12.	Novoletno srečanje	družabna
21. 8.	Debeli rtič	kopalni izlet			
28. 8.	Debeli rtič	kopalni izlet			

- Obiski gledaliških predstav bodo objavljeni sproti.
- Prijave z obveznimi vplačili do zapolnitve prostih mest v avtobusu sprejema Danica Celestina ob sredah in petkih, med 8. in 11. uro v pisarni DU. Informacije na tel. 040/857 273.
- **Opozorilo!** Prijave bomo upoštevali z dnem vplačila.

PLANINSKI IZLETI 2013

20. 06.	Koželska stena - Brod na Kolpi - vodi Slavica	12. 09.	Bohinjska Bela - Galetovec - vodi Nežka
04. 07.	Kofce - Veliki vrh - vodi Nežka	26. 09.	Kanonir - Kozji vrh - vodi Slavica
18. 07.	Golte iz Žekovca - Boskovec - vodi Slavica	10. 10.	Prtoč - Kosmati vrh - Ratitovec - vodi Dragica
01. 08.	Polin - Avstrija - vodi Dragica	24. 10.	Sele - Setiče - Avstrija - vodi Dragica
13. 08.	Logarska dolina - Okrešelj - Kamniško sedlo	07. 11.	Rogla - Oplotniški Vintgar - vodi Slavica
14. 08.	Brana - Kamniška Bistrica - vodi Slavica (dva dni)	21. 11.	Rovtarica - Dražgoše - vodi Nežka
29. 08.	Jezersko - Češka koča - Ledine - vodi Dragica	05. 12.	Neznano - Slavica, Dragica, Nežka in Martina

- Informacije in prijave Nežka Trampuš, tel. 041/ 225 226 ali Martina Eržen, tel. 041/ 831 064

POHODNI IZLETI 2013

8. julij	SP. In ZG. PLANINA DOLGA NJIVA 1580m v Košuti, nad Tržičem izhodišče 1150m, VR 430m, 3 - 4 ure hoje
12. avgust	PLANINA STADOR 1034m – PLANINA RAZOR 1315m izhodišče na 1034m, iz Pl. Stador, VR 200m, 3 - 4 ure hoje
9. september	ŠIJA 1808m, z žičnico na Vogel izhodišče na 1535m iz zgornje postaje žičnice, VR 273m, hoje 3 - 4 ure
23. sept.	STENE SV. ANE 963m, nad Ribnico izhodišče na 489m iz Ribnice, VR 474m, 3 - 4 ure hoje
7. oktober	JENKOVA PLANINA 1495m nad Jezerskim izhodišče na 900 ali 980m, VR 600 ali 515m, 4 - 5 ur hoje
21. oktober	PLANINA LIPANCA 1630m – PL. KLEK 1604m na Pokljuki. Prijetna, valovita hoja med labirintom zelenih pukeljčkov, zlatih macesnov, planin in smrek. izhodišče 1500m, iz Medvedove konte, VR 130m
11. november	KRAŠNI VRH 526m v Beli krajini izhodišče na 163m iz Metlike, VR 363m, 3 ure hoje
2. december	Pot v NEZNANO

- Informacije in prijave Dragica Gartner, tel. 041/607 483

APRILA 2013 SMO OBISKALI ČRNO GORO

Besedilo Martin Bizjak, fotografije Zlata Ramovš

Na pot v daljno Črno goro smo se člani DU Škofja Loka odpravili z avtobusom še v trdi temi. V zavetju zasneženega Velebita smo se spustili v dalmatinsko Zagoro in nekje za snežnimi vrhovi Biokova zavili na Jadransko magistralo do Budve, našega izhodišča za ture v naslednjih dneh.

Obisku Lovčena z mavzolejem Petra Petroviča Njegoša smo se odrekli že ob pogledu na njegov zasneženi vrh, zato smo se posvetili nekdanji prestolnici Cetinju in vasi Njeguši v njegovem zavetju. Po strmih serpentinah, s katerih smo imeli nebeški razgled na Boko Kotorsko, ki v vznožju oblikujejo črko M, smo se spustili v utrjeni stari Kotor. Naslednji dan smo prepluli del prostranega Skadarskega jezera z ozadjem zasneženih gora. Spotoma smo postali še v Baru, nekdanji luki za Jugo America, ob privezu za ladje bivše JLA. Mondeni Sveti Štefan nam je sicer zaprl vrata, zato pa smo povratek

Izletniki v Cetinju, pod budnim očesom njegovega snovatelja, Ivana Crnojevića, vladarja nekdanje državnice Zete

domov popestrili s prijetno plovbo po enem od rokavov Neretve v znamenitih Trupicah.

Na tem lepem in prijetnem izletu smo dokazali, da smo vsi tisti, ki smo že krepko prešli starostno mejo pozne mladosti, še vedno vzdržljivi in radoživi.

Zaradi uničujočih vpadov Turkov so prebivalci svojo nekdanjo prestolnico Cetinje zgradili na ravnici, okrog 1000 m visoko, v težko dostopnem hribovju. Zgraditev Cetinja je mejnik za začetek nove črnogorske zgodovine.

Vožnja s čolnom po rokavu Neretve

POHODI NEŽKINIH KORENIN

LEPOTE PRED NAŠIMI VRATI

Nežka Trampuš

Želja in namen pohodniške skupine je spoznavati naše manj znane kraje in poti, ki jih imamo pred svojim pragom, a jih do zdaj še nismo videli. Mislim na Cerkljansko in Idrijsko hribovje. Po krajših in strmih vzponih iz grap po opuščeni poteh, ki so jih domačini včasih uporabljali vsak dan, se pred

nami odprejo lepe razgledne planote ter poti z domačijami in raztresenimi zaselki. Govorim o Šentviški planoti, ki nas je v sredo, 15. maja 2013 pričakala v vsej svoji lepoti. Stara opuščena pot nas je iz doline Idrijce preko zaselka Tilnik pripeljala do vasi Daber. Pod vasjo je edini izvir vode na planoti

Foto: Alenka Dolenc

Malica in počitek sta sestavni del vsakega pohoda.

in tam so med obema vojnama domačini imeli delujoči mlin in žago. Danes je ta del muzejsko urejen z napisno tablo in oznakami. Naprej pot pelje do vasi Šentviška gora s cerkvijo sv. Vida, ki je najstarejše naselje na planoti. Pot pelje dalje mimo urejenih ter tudi opuščenih hiš in kmetij po gozdu in senožetih do našega cilja 964 m visokega Črbovega vrha. Ob pretvorniku tik nad Baško grapo je lepo urejena razgledna ploščad s tablam in oznakami bližnje in daljne okolice. Po dobri uri hoje smo s Črbovega vrha prišli do vasi Ponikve na skrajnem zahodnem robu planote. Vas je dobila ime po ulegnini, ki se ob večjem deževju napolni z

vodo, voda pa nato počasi ponikne v požiralnike. Na hribu nad vasjo stoji cerkev Marijinega obiskanja, ki je lepo obnovljena po načrtih Jožeta Plečnika. Staro cerkev so Nemci leta 1944 požgali, naslednje leto pa še razstrelili in ostal je smo zvonik ter razrahljano zidovje. Prof. dr. Plečnik je ostanke ruševin vgradil v obnovljeno cerkev, ki je vredna ogleda, delo pa razmisleka. Pohvaliti moram prijazne in prizadevne domačine, ki z oglednimi tablam in oznakami poti skušajo predstaviti svoje kraje. Doživeli smo lep dan in se polni lepih vtisov vrnili domov.

Foto: Alenka Dolenc

Cerkev Marijinega obiskanja, obnovljena po načrtih mojstra Jožeta Plečnika

VESELI POHODNIKI

Besedilo in fotografiji Dragica Gartner

Tokrat bomo obnovili nekaj pravil, ki veljajo v skupini, opozorili na napake, ki jih delamo hote ali nehote, in dodali še nekaj novih priporočil.

- Na čelu skupine vedno hodi vodnik.
- V skupini hodimo po desni strani ceste. Ko se umikamo, gremo na eno stran, ker je drugače srečanje z vozili težje.
- Pohodne palice so za nas že skoraj nepogrešljiv pripomoček, ker z njimi lahko prehodimo več in vidimo lepote, ki jih drugače ne bi mogli. Vedno moramo ohranjati varnostno razdaljo, še posebej pri hoji v klanec, kjer pohodniku pred nami lahko zdrsne ali pa mora loviti ravnotežje, pade mu palica in podobno.
- Kadar palic ne uporabljamo, jih nosimo ob sebi, obrnjene s konico navzdol in z njimi ne mahamo nazaj, saj ne vidimo, kaj se dogaja za nami. Takšno ravnanje pogosto opažam in videla sem že tudi poškodbe, k sreči le med očmi. Skratka, vedno mislimo, da moramo biti pazljivi, ker nam bo to prišlo v navado.

- K obvezni opremi sodi osebni dokument, ki ga vedno imejmo s seboj.
- Če imamo kakšno kronično bolezen ali kaj podobnega, moramo imeti s sabo potrebna zdravila. Alergiki naj nosijo s seboj komplet za prvo pomoč, diabetiki pa nekaj sladkega, kruh, najboljši je med. Tudi pohodniki s slabšo kondicijo naj imajo na dosegljivem mestu nekaj energijskega, tako kot sladkorni bolniki. O tem obvestimo vodnika ali pa vsaj prijatelja. Dobro je imeti nekaj proti bolečinam in kakšen povoj, ostalo pa tako veste, kaj sodi k pohodništvu.
- Če sta start ali hoja prehitra, na to opozorite vodnika. Vedno velja pravilo bolje počasneje in vsi do cilja. V skupini se vedno prilagajamo šibkejšim.

Ker smo **starejši mladinci**, upoštevajmo tudi priporočilo mednarodnega Rdečega križa in reševalnih organizacij, da imamo v prenosnem telefonu zabeležen **mednarodno priznani psevdonim ICE**. Pod tem imenom vnesite klicno številko osebe zakonca, otrok, ki naj jo v primeru nesreče pokličejo vodniki in reševalci. Vnesti je možno tudi več oseb pod psevdonomom **ICE 1, ICE 2, ICE 3**, zraven katerih pa napišite ime. S tem v imeniku ne izbrišete imena in priimka. Če sami ne boste znali vnesti teh podatkov, prosite svojca ali prijatelja. Potrudite se, meni je uspelo. Nič ne stane, lahko pa pomaga.

Da bomo lahko še dolgo takole hodili, kramljali in se veselili, se moramo potruditi tudi sami. Večkrat v tednu bodimo telesno aktivni, kajti vse je bolje kot nič.

KJE SO NAŠI ČLANI – GRUNDTVIG DELAVNICE

MOJI VTISI Z GRUNDTVIG DELAVNICE V NEMČIJI

Besedilo in fotografiji Brigita Lužar

Že pred upokojitvijo sem imela načrte, da bom več potovala in se učila novih stvari. Čeprav sem za Grundtvig delavnice prvič slišala že pred dvema letoma v Marinkini knjižnici, je bil do uresničitve še velik korak. Pravzaprav mi je primanjkovalo poguma in samozavesti, da bi se sama odpravila v tujino, a sem na prigovarjanje Nevenke in ostalih na UŽO, ki so tovrstne delavnice že obiskali, začela intenzivneje brskati po spletnih straneh in odkrila resnično zanimive teme.

Poleg raznih ročnih del je zadnje čase moj najljubši hobi fotografija, zato sem se prijavila na temo »Fotografija – prikazi momentov in perspektive«. Bila sem sprejeta na delavnico, ki je potekala v mestecu Olching. Prvo srečanje vseh šestnajstih udeležencev je bilo na skupni večerji z mentorji. Udeleženci so prišli iz Belgije, Češke, Madeire (Portugalska), Latvije, Litve in Nizozemske, jaz pa sem bila edina iz Slovenije. Najmlajši 20-letni Poljak se je kasneje izkazal kot pomočnik, kadar je imela glavna predavateljica Helene računalniške težave. Najstarejša udeleženka pa je bila 72-letna izredno simpatična Nizozemka gospa Mimi, s katero sva zadnji dan pred odhodom

najinih vlakov v domovino uživali ob kavici na trgu Marienplatz.

Drugi dan nas je v predverju hotela pričakala ena od predavateljic in skupaj smo odšli peš v 15 minut oddaljeno šolo Volhohschule, kjer smo pisana družina udeleženk in udeležencev iz različnih delov Evrope dobili priponke s svojim imenom in USB ključke za naloge. Pred pričetkom celodnevne delavnice je vsak udeleženec povedal oziroma prebral nekaj o svoji deželi. Na priporočilo organizatorja sem pripravila zanimive turistične prospekte in predmete, ki so značilni za Slovenijo. Drugi udeleženci se niso mogli načuditi lepotam naše pokrajine, ko sem jim pokazala

KJE SO NAŠI ČLANI – GRUNDTVIG DELAVNICE

fotografije Bleda, Pirana, Velike planine, Kranjske gore, Škocjanskih jam ter Poljanske in Selške doline. Vsakemu udeležencu in predavateljicam sem v spomin ponudila magnetek z motivom Škofjeloškega gradu, za predstavitev pa klekljano čipko in dražgoški kruhek. Dan pred odhodom sem še spekla orehovo potico in vsakemu dala tudi recept.

V učilnici smo pripravili panoje, na katere smo vsak dan prilepili fotografije, ki smo jih izdelali za nalogo. Grška fotografinja Irini nas je z nalogami in praktičnimi prikazi učila, kako fotografirati. Hkrati pa nam je glavna predavateljica Helene s svojimi pomočnicami Celio in Gerdo predavala o

zgodovini in značilnostih Bavarske, kar je vodilo k medkulturni komunikaciji. Glavno vprašanje je bilo, kaj oblikuje naš pogled na tujo kulturo.

Tretji dan je bil v programu celodnevni voden ogled mesta Münchna. Kosilo smo imeli vsak dan v drugem gostišču, tisti dan v znamenitem Hofbräuhaus, kjer so se fotoaparati moškega dela udeležencev dodobra ogreli ob fotografiranju zanimivih natakarič. Tudi tokrat ni šlo brez naloge, ki smo jo največkrat delali proti večeru. Nekateri so imeli s seboj prenosne računalnike, drugi smo delali na hotelskih računalnikih.

Četrty dan smo fotografije, ki smo jih posneli v Münchnu, pogledali skupaj v učilnici na ekranu in se o njih pogovorili. Predavateljica Irini je dobre pohvalila, za ostale pa na

prijeten pozitiven način nakazala, kje bi lahko še kaj izboljšali. Zvečer pa nas je čakalo presenečenje, saj smo obiskali cirkus Crone, čeprav je bil predviden ogled muzeja Neue Pinakothek. Kljub zamenjavi smo bili prijetno presenečeni nad kvalitetnim programom cirkusa in se od srca nasmejali.

Peti dan smo se z avtobusom odpeljali v Garmisch-Partenkirchen na ogled dvorca kralja Ludwiga

II. Linderhof, ki je pomanjšana kopija versajske palače. Videli smo tudi čudovito baročno baziliko Ettal. Za Bavarsko so značilne razkošne cerkve in bazilike, zato smo se zapeljali še do mogočnega benediktinskega samostana z ogromnim parkom, zeliščnimi vrtovi in dolgimi hodniki, kjer je zdaj podružnica salezijancev don Bosko.

Šesti dan nas je župan mesta Olching sprejel v mestni hiši in povabil na kosilo. V sproščenem vzdušju se je vsak od nas predstavil in povedal, od kod prihaja, sledilo pa je še skupno fotografiranje. Nato smo se vrnili v šolske prostore, kjer so nam predavatelji podelili certifikate ter poudarili, da je življenjsko pomembno, da se odrasli ne prenehamo učiti, kajti za to je vedno pravi čas. Za zaključek, preden smo odšli na poslovilno večerjo, smo izdelali eno veliko srce, ki je del vsakega

udeleženca in vseh skupaj.

Gostitelji so nam pripravili pester program, na katerem smo se družili, se učili ter naučeno delili z drugimi. Z nasveti smo si pomagali tudi pri vsakdanjih nalogah, jezik sploh ni bil ovira, zato pa smo se ogromno nasmejali. Poudarim naj, da so se kljub kratkemu času v delavnici in kljub starostnim razlikam med

Udeleženci Grundtvig delavnice

Poslovilno veliko srce, skupinsko delo tečajnikov

KJE SO NAŠI ČLANI – GRUNDTVIG DELAVNICE

Nadaljevanje s prejšnje strani

udeleženci vzpostavili pristni prijateljski odnosi. Enako je bilo tudi z ekipo, ki je delavnico vodila, saj smo bili na koncu kot ena velika družina. Ob tem, ko smo se učili o drugih kulturah, pa je stekla medkulturna komunikacija.

Rečem naj le še, da je sreča in uspeh na strani pogumnih. Zato se vsi, ki še oklevate, le prijavite, saj je to naše tretje življenjsko obdobje prava

priložnost za nabiranje novih znanj, za potovanja in odkrivanje svojih zmožnosti.

Na koncu pa bi se rada zahvalila Nevenki Mandić, Eli Dolinar in Maruši Mohorič za vzpodbudo, Mariji Draškovič za namig o nakupu najcenejše vozovnice in Katarini Camlek za prijazno gesto, ko mi je odstopila svoje čipke za predstavitev.

FIRENCE SKOZI FOTOGRAFSKI OKVIR

Besedilo in fotografiji Zlata Ramovš

Dve leti sem se spraševala, ali dovolj obvladam angleščino, da bi se lahko udeležila delavnice Grundtvig in se sporazumevala z udeleženci iz drugih evropskih držav. Domači in prijatelji so me prepričali, da je vredno poskusiti, saj je to enkratna priložnost za preizkus in dopolnitev znanja tujega jezika. Prijavila sem se na tri delavnice v različne države in dobila obvestilo, da sem skupaj z 11 Evropejci izbrana za sodelovanje na šestdnevni fotodelavnici v italijanskih Firencah.

Seznam sprejetih udeležencev je bil pester. Na njem je bilo toliko nenavadnih imen in priimkov, nikjer ni pisalo, od kod prihajajo in kakšnega spola so.

Od decembra sem bila v stalnem stiku s koordinatrico Anno. Pošiljala mi je podrobna navodila o prijavi, prevozih, urnikih delavnic ter potnih stroških. Dobila sem tudi turistični vodič, skripto o fotografiranju in različne zemljevide Firenc. Tudi jaz sem se skušala čim bolje pripraviti, saj sem prebirala angleško skripto in se učila novih besed, še posebej fotografskih izrazov.

Posebno težavo je predstavljal prevoz. Organizatorji so priporočali letalski prevoz, vendar pa Italija in Slovenija sploh nimata neposrednih letalskih, avtobusnih in vlakovnih povezav. Pri vseh so potrebna večkratna prestopanja z mnogimi urami čakanja. Z domačimi smo začeli brskati po spletu in našli krajšo ter udobnejšo možnost. Tako me je jutraj mož z osebnim avtomobilom odpeljal do Trsta, kjer sem sedla na vlak, v Benetkah presedla na drugi vlak in ob 13.30 uri sem že bila v Firencah.

Tam se je moja preizkušnja šele začela. Organizatorji so spregledali, da je ravno tistega dne skozi Firenze potekala znamenita kolesarska dirka Giro d'Italia in da so ulice do hotela zaprte za promet. Kaj pa naj zdaj?

V dežju, s kovčkom, dežnikom in zemljevidom sem z besedama »buon giorno« in »prego« nagovarjala

Udeleženci fotodelavnice:

Zadaj: učitelj Simone Donati, Spyridon Galanis (Grčija), Dzintars Ivāns (Latvija) in učitelj Rocco Rorandelli
Spredaj: Christalla Papadopoulou (Ciper), Zlata Ramovš (Slovenija), Galina Cenkure-Lilinšteine (Latvija), Raisa Kiikeri (Finska), Joy Magna (Anglija), Micheline Bruyninckx (Luksemburg), Sylvia Paliwoda Fayan (Belgija), Ûlle Moller (Danska), koordinatrica projekta Anna Iuzzolini in Lenia Komodiki (Ciper)

mimoidoče in spraševala, kje sem in kje je moj hotel. Dobivala sem zelo različna navodila, v katero smer naj grem. Del razmočenega zemljevida sem izgubila neznano kje in upala sem, da bodo kolesa težkega kovčka s tremi kilogrami prospektov vzdržala pot do hotela. Z vodo v čevljih in povsem izmučena sem po skoraj eno in pol ure kolovratenja po ulicah naletela na moškega, ki je stal na pločniku in me z nasmehom opazoval. »Hotel Ungherese?« sem ga obupana vprašala, on pa mi je z nasmehom

pokazal na hišo v bližini: »Yes, here!« Izkazalo se je, da sem govorila z Grkom Spiridionom, drugim udeležencem delavnice, ki je malo pred tem doživel enako ulično kalvarijo kot jaz.

Popolnoma premočena in izmučena sem se v hotelu odpravila pod tuš, ko je potrkalo na vrata in odprla sem sostanovalki Galini iz Latvije. Imela je srečo, da je ob svojem prihodu že lahko dobila taksi. Kasneje mi je povedala, da ima prvič priložnost govoriti angleško. Kadar se ji je beseda zataknila, mi jo je povedala v ruščini ali latvijščini in o vsem sva se sporazumeli.

Pod vodstvom mladih učiteljev smo v Centru Multiverso vsak dan poslušali teorijo o delovanju fotoaparata in fotografiranju. Po obroku italijanskih testenin z nadevi ali omakami smo se razdelili v skupine, vzeli v roke zemljevide ter se brez organizatorjev odpravili

na fotografsko raziskovanje Firenc. Naslednje dopoldneve smo pregledovali fotografije, posnete na popoldanskih raziskovanjih. Skupaj smo izbirali najboljše fotografije vsakega udeleženca in se učili, kako s programom Photoshop izboljšati posnetke. Kmalu smo ugotovili, da fotografiranje v skupini ni najboljše. Stalno smo namreč morali nekoga čakati, iskati ostale, gledati, ali je kateri od udeležencev že prišel iz trgovine, in tekati za drugimi, da nam ne bi ušli. Sama imam od nekdanje težave z orientacijo in bala sem se, da se bom izgubila. Tako sem velikokrat s pogledom iskala rdeče krilo Finke Raise, ki je bilo med vsemi najbolj vidno, vendar pa je Raisa rada fotografirala po trgovinah, tako da to ni bilo vedno najbolj uspešno.

Danka Ülle je kmalu ugotovila, da nas gledanje zemljevidov, kje smo in kam moramo, samo ovira in nam jemlje čas. Pred leti je veliko potovala sama in naučila nas je, da sploh ni potrebno vedeti, kje smo in kam gremo, dokler se ne bomo obrnili nazaj. Zemljevid smo potrebovali samo za vrnitev. Vse, kar smo videli, je bilo za nas novo in zanimivo. Raziskovanje bilo hitrejše in tudi prijetnejše v manjših skupinah z največ dvema do tremi osebami. Ülline izkušnje so nam prišle zelo prav in nam prihranile veliko časa. Postala sem

njena sopotnica pri raziskovanju in skupaj sva tri popoldneve, vsak dan po šest ur, pohajali po ulicah, trgih in po obrežju reke Arno ter se nato s številnimi fotografijami peš vračali na večerjo.

Predzadnje dopoldne je bilo namenjeno ogledom in raziskovanju. Z Galino in Spiridonom smo se odpravili v muzej Palazzo Uffizi, kjer smo samo za

Ülle in Raisa kot paparaca

nakup vstopnic, ki so stale 11€, čakali uro in pol. Tistega dne je deževalo in v muzej so se zlivale reke turistov. V eni uri smo na hitro preleteli umetniška dela Botticellija, Michelangela in nekaterih drugih znanih umetnikov, za kaj več pa nismo imeli časa. Popoldan smo skupaj oblikovali blog naše fotografske skupine, ki je bil zaključni izdelek fotografske delavnice, naslednji dan pa smo se vračali domov. Ker Multiverso izdaja tudi revije, sem mlade organizatorje prosila za

oceno našega glasila. Ocenili so ga zelo dobro, za kar sem bila vesela in ponosna.

In kako je bilo z mojo angleščino? Razumela sem skoraj vse ter se tudi uspešno pogovarjala z udeleženci in organizatorji. Včasih se je bilo težko spomniti prave besede ob pravem času ali uporabiti pravo slovnično obliko. A vedno sem se s sogovorniki sporazumela, prav tako pa tudi tisti, ki so angleščino obvladali slabše kot jaz.

Zgodilo se mi je še nekaj zanimivega. Tretjega dne sem se zalotila, da razmišljam v angleščini, kar se mi zdi zelo velik napredek. Dejstvo, da sem se lahko pogovarjala le v angleščini, me je prisililo, da sem v tem jeziku tudi razmišljala. To se mi je dogajalo še nekaj dni po prihodu domov.

Menda je izvedba delavnic Grundtvig prihodnje leto vprašljiva zaradi pomanjkanja denarja. Če pa bodo razpisane, se le prijavite, saj bo takšna izkušnja dragocena tudi za vas.

- Knjige lahko razdelimo na dve vrsti: tiste za eno uro in tiste za vse čase.

(John Ruskin)

- Knjiga je kot voda: zmeraj si utre pot.

(Ruska modrost)

ALKOHOLIZEM JE BOLEZEN VSE DRUŽINE

Koordinatorica Nežka Fojkar

Živimo v državi, v kateri smo do alkoholizma dokaj strpni. Vzroki za uživanje alkohola so številni. Pijemo ga ob mnogih priložnostih na prireditvah in zabavah, ob kakršnemkoli razpoloženju, veselju, žalosti. Ali bo nekdo užival alkohol, je odvisno od človeka in njegovega okolja. Omejitve pitja alkohola smo v Sloveniji doslej dosegli le v prometu, v zadnjem času nekatere občine prepovedujejo uživanje alkohola tudi na javnih mestih, kar je napredek.

Alkoholizem pomeni odvisnost od alkohola. To je bolezen, ki pri posamezniku povzroča telesno, duševno in družbeno škodo. Zaradi odvisnosti posameznik zanemara in opušča družinske, delovne in druge obveznosti. Številnih posledic prekomerne uporabe alkohola se vse premalo zavedamo, saj povzročajo psihološke, telesne in socialne probleme.

Kako spoznamo, da pijemo preveč in koliko je še sprejemljivo?

Za pomoč vzemimo 1 merico alkohola, kar pomeni 10 gramov. V praksi 1 merica pomeni 1 dcl vina ali 2,5 dcl piva ali 0,3 dcl žganja. Kot zmerni pivci, naj moški ne bi popili več kot 14 meric alkohola na teden, ženske in starejši pa ne več kot 7 meric alkohola na teden.

Žal je pri nas vse preveč družin, katerih posamezniki te meje močno presegajo. Zaradi alkoholizma za številnimi slovenskimi vrati trpijo žene, možje in otroci. V družini, kjer vlada alkohol, vlada zmeda in nezaupanje, tam so doma strah in sram, da bi kdo izvedel za ta problem. Svojci alkoholikov so pogosto žrtve duševnega in telesnega nasilja, velikokrat pa o alkoholizmu v družini sploh nočejo, ne morejo ali ne upajo govoriti. Ujeti so v začaran krog, saj se srečujejo z nemočjo, jezo, nerazumevanjem in stal-

nimi neuspešnimi poskusi reševanja alkoholika, kar vpliva na zdravje celotne družine.

Staro pravilo, da se pijanec spreobrne, ko se v jamo zvrne, že dolgo ne velja več. Sistem zdravljenja bolnikov, ki so odvisni od alkohola, je v zadnjih letih zelo napredoval in zato danes obstajajo možnosti za ozdravitev prizadetih, če to resnično želijo. Strokovnjaki pravijo, da nikogar ni mogoče prisiliti, da bi se zdravil. Najpogosteje se alkoholik odloči za zdrav-

ljenje šele takrat, ko zaide v veliko stisko. Pri tem potrebuje močno oporo in pogosto tudi pritisk družine, ki mu mora odločno postaviti mejo in dopovedati, da je njegovo vedenje nesprejemljivo ter vse to pogojevati s procesom zdravljenja. Odločitev za zdravljenje tako ali drugače mora dozoreti v glavi alkoholika.

Foto: Zlata Ramovš

Kakšne so možnosti za zdravljenje?

Prvi korak k zdravljenju je, da alkoholika osebni zdravnik z napotnico usmeri na zdravljenje v psihiatrično bolnišnico, v skupine anonimnih alkoholikov, v klube zdravljenih alkoholikov ali skupine za samopomoč. Zdravljenje uspešno poteka le, če pri tem procesu sodelujejo tudi pacientovi svojci ali druge zaupne osebe. Po bolnišničnem zdravljenju je priporočljiva vključitev v klub zdravljenih alkoholikov.

Pot je dolga in naporna, a jo je vredno prehoditi, saj v življenje svojcev vrne dostojanstvo, zaupanje, mir in veselje, duševnemu okrevanju pa sledi tudi telesno okrevanje.

Tudi mi starejši moramo oceniti sebe in ukrepati, če je potrebno.

IZLET – BRUSELJ

Turistična agencija LOKA TURIST in Društvo upokojujencev Škofja Loka od 15.9. do 18.9. 2013 organizirata izlet v BRUSELJ. Cena je zelo ugodna in znaša **210 €**.

Prijavite se lahko v tajništvo DU v času uradnih ur med 8. in 12. uro. Število mest je omejeno, zato se prijavite z vplačilom akontacije čimprej. Akontacija znaša 70 € in velja kot potrditev rezervacije. Razliko do polnega zneska (2 x 70 €) plačate v dveh obrokih do 10. avgusta in do 10. septembra 2013.

Dodatne informacije dobite pri Cveti Škopelja na tel.: 040 226 667 ali pri Danici Celestina na 040 857 273.

SPOŠTOVANI ČLANI, DRAGI PRIJATELJI,
VABIMO VAS NA 6. TRADICIONALNI PIKNIK NAŠEGA DRUŠTVA, ki bo v
soboto, 29. junija 2013 na balinišču Balinarskega športnega društva Trata.
Zbrali se bomo ob 12. uri na balinišču
v Frankovem naselju, za OŠ Cvetka Golarja.

Po uvodnem pozdravu predsednika DU nas
bo zabaval **hišni ansambel Starman**. Med
odmorom bomo podelili priznanja prvim
trem najboljšim športnicam in športnikom
našega društva. Hrano bomo delili med 13. in
15.30 uro. Organiziran bo tudi bogat srečelov.
Prireditve bo v vsakem vremenu.

Prosim vas, da se **prijavite v pisarni društva**
v času uradnih ur in vplačate **11 €**. Prijave in
vplačila sprejemamo najkasneje do petka,
21. junija 2013. Cena vključuje dobrodoščilo
na mestu zbirališča, hrano, glasbo, uporabo
prostora in zavarovanje.

Dodatne informacije dobite pri Danici na
telefon 040 857 273.

Vabljeni !

**Zdraviliško sprostitevni
oddih v toplicah
v FOJNICI
v Bosni in Hercegovini**

HOTEL REUMAL
PROGRAM ZA UPOKOJENCE
(8 dni)

Društvo upokojencev Škofja Loka ponovno organizira letovanje in zdravljenje v zdravilišču REUMAL v Fojnici. Lanski udeleženci so bili z letovanjem zelo zadovoljni in nekatere od njih bomo imeli za sopotnike tudi letos, saj so se njihovi sklepi, težave z revmo, artritismom, srcem in pritiskom po takšnem letovanju občutno izboljšale. Spoznali bomo izredno prijaznost in strokovnost medicinskega osebja ter izjemno moč tamkajšnje zdravilne mineralne vode. Ogledali si bomo deželo, s katero smo nekoč živeli v skupni državi, in spoznali ljudi, ki so ohranili pristno gostoljubnost, in dobro voljo, kar bo zanimivo in poučno. Čakajo nas kristalno čist zrak, visoke gore, dišeče trave, domače meso, ki ima še okus po mesu, in seveda domača »mekana, koja liječi tugo,« kot piše na nalepki.

ODHOD IZ ŠKOFJE LOKE: petek, 27. september 2013

PRIJAVE : junija do zasedbe prostih mest

Če vas zanima, za dodatne informacije čimprej pokličite Cveto Škopelja na telefon 040/226667.

Izletniška sekcija DU Škofja Loka

Priznanja za večletno prostovoljsko delo v DU

Janez Radelj

Nadja Podgoršek

Danica Celestina

Francka Čemažar

Jelka Dulc

Milica Habjan

Rafael Kavčič

Hinko Grobolšek

Urška Bizjak

Franc Prezelj

Priznanji za uspešno zastopanje DU v športu